รายงานการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ห้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางประดับ เทตวงค์

โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) ร่วมกับการใช้หนังสือชุดท้องถิ่นของเรา เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ
ผู้วิจัย	ประดับ เทตวงค์
ปี พ.ศ.	2567
คำสำคัญ	อานออกเสียง ชาวเขาเขาเผ่าม้ง การเรียนแบบร่วมมือ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มทดลองได้แก่นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเราสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เล่ม แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จำนวน 18 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และค่า t (Dependent Samples t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1) หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/84.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	5
	ขอบเขตของการศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	10
	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	23
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	37
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ	48
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT	57
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพ	60
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	64
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
3	**วิธีดำเนินการศึกษา**	74
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	75
	การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	75
	วิธีการดำเนินการศึกษาและการรวบรวมข้อมูล	83
	การวิเคราะห์ข้อมูล	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	92
	ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80(E_1/E_2)	92
	ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2567 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT	93
	ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	94
5	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	96
	สรุปผล	98
	อภิปรายผล	99
	ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม		105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
ภาคผนวก		112
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	113
	ภาคผนวก ข แบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)	126
	ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	131
	ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	149

ภาคผนวก จ ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย
ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 163
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย(p) และอำนาจจำแนก (B)
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหนังสือส่งเสริม
การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียน
ชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 167

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ภาคผนวก ช แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค LT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 169
ภาคผนวก ซ การหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย
ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 174
ภาคผนวก ฌ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขา

เผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้สถิติค่า t - test 181
ภาคผนวก ญ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียน
ชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ) 184
ภาคผนวก ฎ ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียน
ชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ) 187
ภาคผนวก ฏ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียน
ชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ภาคผนวก ฐ ผลการหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียน
ชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 191
ภาคผนวก ฑ การเผยแพร่ผลงาน 193
ประวัติผู้รายงาน 263

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบธุรการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีชีวทัศน์โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กรมวิชาการ. (2545 : 3)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระการเรียนรู้ที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต และการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนทุกช่วงชั้นได้เรียนตามสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้วคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้าง ความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันการเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของ การเขียนซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฟัง การดู และการพูด การฟัง และการดูอย่างมีวิจารณญาณการพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก การพูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผลการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ หลักการใช้ภาษาไทยธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และบุคคลการแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยวรรณคดี และวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึก ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และ ความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดีสามารถอ่าน เขียน ฟังการดูและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 : 39-43)

การอ่านเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากอ่านผิดหรือตีความหมายผิดการสื่อสารย่อมไม่สัมฤทธิ์ผลอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตได้ เฉพาะยุคปัจจุบันโลก เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ไร้พรมแดนเทคโนโลยีและวิทยาการมี ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การรับรู้เรื่องราวข่าวสารจากการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ มี การพัฒนาอย่างหลากหลายมนุษย์จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ด้วยการอ่านเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ได้ รับข่าวสารทันโลก ทันเหตุการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญทำให้เกิดการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง การอ่านทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างความรู้ ความคิด สติปัญญาให้แตกฉาน มีส่วนช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพ และทำให้ประสบความสำเร็จ การอ่านมีคุณค่าด้านความรู้ทางวิชาการ พัฒนาจิตใจให้เจริญงอกงามทำให้มนุษย์แสดงออกได้อย่างถูกต้องตามกาลเวลาเทศะ เป็นเครื่องมือในด้าน การค้นคว้าแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ดังที่ บันลือ พฤกษวัน (2542 : 32) กล่าวถึงความสำคัญของ การอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจไขความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก ผู้อ่านสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ ประเทศไทยก็ต้องปรับเปลี่ยนสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ รวมทั้งเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา คนไทยจึงควรมีทักษะที่สำคัญและจำเป็น คือ การอ่าน เพราะการอ่านที่แตกฉานช่วยให้มีความรู้หลากหลาย ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 2) ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน จนทำให้เป็นนักอ่านที่ดีมีภูมิคุ้มกัน การครอบงำทางปัญญา รู้เท่าทันคนทันเหตุการณ์ ก้าวไปกับโลกโลกาภิวัฒน์ได้อย่างดี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พ.ศ.2545) มีสาระสำคัญที่เน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และรู้จักใช้เป็นเครื่องมือรับข่าวสารและวิทยาการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้แก้ปัญหาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างบุคลิกภาพพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ดังที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551 : 12) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้ระบุถึงสื่อการเรียนการสอนว่าผู้เรียน และผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เพื่อนำมาประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริม และสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เช่น จัดทำหรือจัดหาสื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

สื่อการอ่านประเภทหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่ผู้สอนสามารถจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อช่วยพัฒนาการอ่าน สร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และเรื่องที่สามารถนำมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านได้

เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และอนุรักษ์มรดกอันดีงามของท้องถิ่นตน การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านจะให้น่าอ่านจะต้องเขียนในรูปบันเทิงคดี และสารคดี เพราะเป็นการเขียนที่ให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลินสนุกสนาน เขียนได้ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ถวัลย์ มาศจรัส. (2546 : 4) สอดคล้องกับ จินตนา ใบกาซูยี (2537 : 159 ; อ้างถึงใน เทวีวรรณ การปลูก. 2556 : 2) ได้กล่าวว่า “สภาพท้องถิ่นหรือปัญหาในท้องถิ่นก็ควรนำมาเป็นหัวข้อในการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งสามารถอวดคนต่างถิ่นให้รู้จักของดีในท้องถิ่น เช่น อาชีพที่สำคัญ สถานที่สำคัญ บุคคลที่สำคัญของท้องถิ่น เป็นต้น” การเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่น เป็นต้น เป็นการสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของการปลูกจิตสำนึก และนิสัยรักการอ่าน สามารถช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการเปิดโลกทัศน์ของครู และผู้เรียนให้กว้างไกลยิ่งขึ้น หนังสือส่งเสริมการอ่านจึงนับว่ามีความสำคัญต่อผู้เรียนอย่างมาก

จากประสบการณ์ที่ผู้รายงานได้ปฏิบัติหน้าที่การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า หนังสือเรียนภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษานั้นไม่เพียงพอต่อการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน เนื้อหาบางเรื่องไกลตัวเกินไป ไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิต ชุมชน และท้องถิ่นของนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจเบื่อหน่าย และไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ดังนั้นการนำเอาเรื่องราวในท้องถิ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมาประพันธ์เป็นบทร้อยกรองจะเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545 : 8) ที่กล่าวว่า ความงดงามทางภาษาในบทประพันธ์ที่นำเอาบทร้อยกรองมาประพันธ์เป็นเนื้อหาสาระจะช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในความงามของภาษา และมีความภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมมา และจากการทดสอบด้านการอ่านของนักเรียน ปีการศึกษา 2556 ถึง 2558 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านของโรงเรียนที่ทำการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าที่โรงเรียนกำหนดโดยโรงเรียนกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 70 คือ ร้อยละ 62 65 และ 67 ตามลำดับ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้น ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน และช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้อ่าน หนังสือส่งเสริมการอ่านมีความสำคัญสำหรับเด็กมาก ส่งเสริมให้เด็กสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง อ่านแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา ช่วยเสริมสร้างทักษะ และนิสัยรักการอ่าน ทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวางขึ้น ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็กสร้างความคิดสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย ช่วยให้เด็กรู้จักหนังสือ อ่านหนังสือเป็น หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จินตนา ใบกาซูยี. (2542 : 7)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการเรียนแบบร่วมมือมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นธรรมชาติของปฏิกิริยาทางสังคม เพราะคนในสังคมเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคม มีการแบ่งปันความคิดความเชื่อซึ่งกันและกัน มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยวิธีร่วมมือหรือรับการช่วยเหลือจากผู้อื่นตั้งแต่เกิด สัมพันธ์ วงษ์ดี. (2544 : 3) การเรียนการสอนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูนการเรียนด้านวิชาการพัฒนาสังคม การยอมรับนับถือ และความภาคภูมิใจในตนเอง การเรียนแบบร่วมมือมีจุดเด่นและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนด้านการยอมรับช่องว่างทางวิชาการของเพื่อนร่วมกลุ่ม การอภิปรายโต้แย้งอย่างมีเหตุผล การค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การมีสัมพันธภาพทางสังคม การช่วยเติมความเข้าใจแก่เพื่อนร่วมกลุ่ม การขยายความสัมพันธ์ระหว่างกัน การยกย่องนับถือตนเอง ความตระหนักใน การเรียนเพื่อจะคิดแก้ปัญหา และมีการใช้เหตุผลระดับสูงมากขึ้น ธีรวุฒิ โศภิษฐิกุล. (2547 : 3)

จากที่กล่าวมาผู้รายงานในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้ตระหนักถึงปัญหา และความสำคัญดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าม้ง ใช้ภาษาม้งในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ลักษณะของภาษาม้งจะไม่มีตัวสะกด เมื่อต้องเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในโรงเรียน มีปัญหาในเรื่องของการออกเสียงคำที่มีตัวสะกดที่นักเรียนมักออกเสียงคำไม่ชัดเจนหรือออกเสียงไม่มีตัวสะกด ซึ่งเป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ. (2555 : 7) ผู้รายงานจึงได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว พบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน และรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดเพราะกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) เป็นวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มที่ง่าย ไม่ยุ่งยาก เหมาะกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ขั้นตอนการเรียนจะเน้นการกำหนดสถานการณ์และรูปแบบไว้ชัดเจน ผู้เรียนทำผลงานเป็นกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งงานที่เหมาะสม นอกจากนี้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นไปตามนโยบายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้น ผู้รายงานจึงสนใจศึกษา และพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2567ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหา

หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำในมาตราตัวสะกดทั้ง 9 มาตราได้แก่ มาตราแม่ ก กา มาตราแม่กก มาตราแม่กด มาตราแม่กบ มาตราแม่กง มาตราแม่กน มาตราแม่กม มาตราแม่เกย มาตราแม่เกอว จำนวน 9 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 ปีใหม่ม้งคงเอกลักษณ์ (มาตราแม่ ก กา)

เล่มที่ 2 หลักการปกครองท้องถิ่น (มาตราแม่ กก)

เล่มที่ 3 แดนดินภูหินร่องกล้า (มาตราแม่ กด)

เล่มที่ 4 ความเป็นมาชนชาติม้ง (มาตราแม่ กบ)

เล่มที่ 5 นิทานม้งคงเล่าขาน (มาตราแม่ กง)

เล่มที่ 6 ตำนานพ่อขุนบางกลางท่าว (มาตราแม่ กน)

เล่มที่ 7 บอกเรื่องราววิถีชีวิต (มาตราแม่ กม)

เล่มที่ 8 แนวคิดในศาสนาและความเชื่อ (มาตราแม่ เกย)

เล่มที่ 9 วัฒนธรรมเก่าชาวเชื้อนครไทย (มาตราแม่ เกอว)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้สอนในชั่วโมงปกติ ระหว่างวันที่ 9 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 2 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2567รวมเวลา 18 ชั่วโมง รวมทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน จำนวน 1 ชั่วโมงรวมระยะเวลาในการสอน จำนวน 20 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง หมายถึง หนังสือที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน มีความสนุกสนานบันเทิงใจ มีอรรถรสทางภาษา มีหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทยนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นของอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้รายงานจัดทำขึ้นอย่างมีขั้นตอนมีจำนวน 9 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 ปีใหม่ม้งคงเอกลักษณ์

เล่มที่ 2 หลักการปกครองท้องถิ่น

เล่มที่ 3 แดนดินภูหินร่องกล้า

เล่มที่ 4 ความเป็นมาชนชาติม้ง
เล่มที่ 5 นิทานม้งคงเล่าขาน
เล่มที่ 6 ตำนานพ่อขุนบางกลางท่าว
เล่มที่ 7 บอกเรื่องราววิถีชีวิต
เล่มที่ 8 แนวคิดในศาสนาและความเชื่อ
เล่มที่ 9 วัฒนธรรมเก่าชาวเชื้อนครไทย

2. การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวนั้น ๆ และสามารถทำความเข้าใจและนำความคิดไปใช้ประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้

3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดนักเรียนเรียนรู้กันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถต่างกันโดยจะมีคนเก่ง ปานกลางและอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยนักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าพบความรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติร่วมกัน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เกิดขึ้นหลังจากการได้รับการสอนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบก่อนเรียนกับหลังเรียน

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบแบบปรนัยที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อน และหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6. ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง คุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง ที่ทำให้นักเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนจากหนังสือส่งเสริมการอ่านคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมในแบบฝึกท้ายเล่มระหว่างเรียน ของแต่ละเรื่อง

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของคะแนนคิดเป็นร้อยละเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกหรือความชอบของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

8. นักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง หมายถึง นักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าม้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพสามารถนำมาใช้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีคุณภาพจะช่วยสร้างความสนใจให้แก่นักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้นและมีนิสัยรักการอ่าน

3. เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ

4. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพ

5. เป็นการส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนรู้จักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. โรงเรียนมีหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพ
8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 67 มาตรฐาน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสารเขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟังการดูและการพูด

มาตรฐานที่ 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง กระทรวงศึกษาธิการ.(2551 : 12)

2. ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดจัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับดังนี้

2.1 ระดับประถมศึกษา(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6)

การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่านการเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3)

การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตนมีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิตมีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทยตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4–6)

การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านสนองตอบความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพมีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยีทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพมุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการ.(2551 : 18)

3. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้นโดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียนดังนี้

3.1 ระดับประถมศึกษา(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6)ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปีโดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง

3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3)ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาคมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คิดน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิตใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4–6)ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาคมีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คิดน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต กระทรวงศึกษาการ.(2551 : 19)

4. โครงสร้างเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติมสถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้

ระดับประถมศึกษาสามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6) มีเวลาเรียน 160 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนทบทวนอยู่เป็นประจำเพื่อเป็นพื้นฐานในระดับสูงและมีเวลาเรียนเท่ากันกับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รวมเวลาเรียนทุกกลุ่มสาระทั้งหมดไม่เกิน 1,000 ชั่วโมงต่อปี กระทรวงศึกษาธิการ.(2551 : 20)

5. การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนฟกระทรวงศึกษาธิการ.(2551 : 25-26)

5.1 หลักการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

5.2 กระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการ

เหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อและแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

5.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

5.4.1 บทบาทของผู้สอน

5.4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

5.4.1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอดหลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.4.1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

5.4.1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5.4.1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4.1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

5.4.1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

5.4.2 บทบาทของผู้เรียน

5.4.2.1 กำหนดเป้าหมายวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

5.4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ตั้งคำถามคิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ

5.4.2.3 ลงมือปฏิบัติจริงสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

5.4.2.4 มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

5.4.2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางการเรียนรู้ภาษาไทยที่เกี่ยวกับการเขียนดังต่อไปนี้

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสารเขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆเขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในสาระการเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่๕มีตัวชี้วัดดังนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2551 : 25-26)

1. ตัวชี้วัดคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

2. ตัวชี้วัดเขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสมซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การเขียนสื่อสารเช่นคำขวัญ คำอวยพร คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

3. ตัวชี้วัดเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

4. ตัวชี้วัดเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆเช่น นิทานความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศแจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย เป็นต้น

5. ตัวชี้วัดการเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ

6. ตัวชี้วัดเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

7. ตัวชี้วัดกรอกแบบรายการต่างๆซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การกรอกแบบรายการเช่นใบฝากเงินและใบถอนเงินธนาณัติแบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์ เป็นต้น

8. ตัวชี้วัดเขียนเรื่องตามจินตนาการซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

9. ตัวชี้วัดมีมารยาทในการเขียนซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางได้แก่ การมีมารยาทในการเขียน

7. คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผู้เรียนต้องมีคุณภาพดังต่อไปนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551 : 4)

7.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยประโยคข้อความสำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำคำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

7.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน

7.3 พูดแสดงความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน

1. ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ใบกาซูยี (2542 : 7) ได้ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมการอ่าน เกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้นอาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทานฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและศีลธรรมอันดีงามให้ความรู้มีคติและมีสารประโยชน์

ถวัลย์ มาศจรัสและพรพรต เจนสุวรรณ์ (2547 : 4) ได้กล่าวไว้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทานฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและศีลธรรมอันดีงามให้ความรู้มีคติและมีสารประโยชน์

รังสิมันตุ์ ฉิมรักษ์ (2550 : 8) ได้ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่าเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยนักการอ่าน รูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่านอาจเป็นนิทาน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชนก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีคติแง่คิดจากเรื่องรูปเล่มต้องสวยงามมีภาพประกอบจะเขียนในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

จุฑามาศ ชัยสงคราม (2552 : 21) กล่าวไว้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านหมายถึงหนังสือเสริมประสบการณ์เป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนแต่มิได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียนช่วยให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเกิดความสนุกสนานเพลินเพลินเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษาเสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตรหนังสือเสริมประสบการณ์

จากความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สรุปว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านคือหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียนบังคับใช้แต่ถือเป็นสื่อการเรียนชนิดหนึ่งที่จัดทำขึ้น ให้มีเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นหนังสือที่ส่งเสริมให้มีทักษะในการอ่านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศและให้มีนิสัยรักการอ่านยิ่งขึ้น หนังสือส่งเสริมการอ่านจะมีเนื้อหาส่งเสริมความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามให้มีความรู้ มีคติอันเป็นประโยชน์ตามวัยของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเรียบเรียงขึ้นเป็นเรื่องสนุกหรือสารคดีเร้าความรู้สึก เร้าความสนใจให้อยากอ่านมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน

กุศยา แสงเดช (2545 : 5) กล่าวไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน
2. เพื่อใช้ประกอบการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
3. เพื่อเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
4. เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของเด็กหลายๆด้าน

จักรภัทร พงศ์ภัทระ (2546 : 125) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหนังสือเสริมประสบการณ์ตามความต้องการของท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เสริมการเรียนรู้การนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาจักระบบระเบียบด้วยเนื้อหาสาระ
2. ปัญญาแตกฉานเพิ่มความรู้มากยิ่งขึ้นได้ความรู้ความเป็นมาของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย
3. มีเจตนาแจ่มชัดเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับความรู้ในท้องถิ่นตนไว้เรียนรู้ศึกษา
4. ขจัดความไม่เข้าใจการศึกษาค้นคว้าและเขียนไว้เป็นหนังสือจะช่วยทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความเข้าใจและความเป็นมาและเป็นไปมากยิ่งขึ้นเพราะหนังสือจะให้คำอธิบายลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนอย่างเหมาะสมเพื่อขจัดความไม่เข้าใจต่างๆให้หมดสิ้นไป
5. กระตุ้นให้ใฝ่ศึกษาเพราะสื่อการเรียนรู้ประเภทหนังสือเสริมประสบการณ์ท้องถิ่นเป็นสื่อหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สนใจสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้
6. สร้างศรัทธาในท้องถิ่นตนหนังสือเสริมประสบการณ์ตามความต้องการของท้องถิ่นจะช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนแต่ละท้องถิ่นทำให้เกิดความรักความศรัทธาในแผ่นดินเกิดและช่วยกันสร้างสรรค์ถิ่นเกิดของตนให้มีคุณค่ายิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

สมลักษณ์ ภาพันธ์ (2547 : 9) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิงสนุกสนานเพลิดเพลินสนองความต้องการของเด็ก
2. ช่วยกระตุ้นให้คิดและเกิดความคิดสร้างสรรค์
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมเจตคติและแบบอย่างที่พึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก
5. ช่วยให้เด็กเลือกหนังสืออ่านอ่านหนังสือเป็นอ่านหนังสือเก่งและเกิดนิสัยรักการอ่านตลอดชีวิตใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้
6. ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป
7. ช่วยให้เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัยป้องกันไม่ให้เด็กสนใจเรื่องของผู้ใหญ่อันจะเป็นสิ่งชักนำให้เด็กในสิ่งที่ไม่ต้องการ

จากวัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านสรุปว่าวัตถุประสงค์สำคัญของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านนั้นมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความรู้จากการอ่าน ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อหลักสูตร ที่มุ่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

3. ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

กุศยา แสงเดช (2545 : 7–8) ได้จัดแยกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่านตามลักษณะ ดังนี้

1. หนังสือภาพ (Picture Books) หนังสือชนิดนี้มีรูปภาพเป็นส่วนอธิบายเรื่องเหมาะสมกับเด็กเล็กที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ แต่เด็กสามารถอ่านเรื่องจากภาพได้ จะมีภาพชัดเจนถูกต้องความหมายของเนื้อเรื่องแจ่มชัด ภาพและเนื้อเรื่องที่มีความสำคัญเท่ากัน เนื้อเรื่องมักจะเป็นบันเทิงคดี

2. หนังสือนิทานภาพหรือหนังสือภาพประกอบเรื่อง (Picture Storybooks) หนังสือชนิดนี้จะมีตัวละครแสดงบทบาทไปตามเนื้อเรื่อง โดยใช้ภาพประกอบ ซึ่งจะมีภาพประกอบเรื่องน้อยกว่าหนังสือภาพ

3. บทกลอนกล่อมเด็ก (Nursery Rhymes) เป็นบทกลอนที่ผูกคำให้สัมผัสคล้องจองกัน ไม่มีลักษณะบังคับซับซ้อน จะมี 3 หมวด คือ บทแห่เด็ก บทปลอบเด็กและบทเด็กเล่นโดยมากนักจะใช้ถ้อยคำที่อ่านหวาน ไพเราะจับใจ

4. หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป (Non – fiction) เป็นหนังสือที่ให้ความรู้และข้อเท็จจริงแก่เด็ก มีเนื้อหาที่เป็นความรู้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับตนเองได้ และสนองความสนใจในเฉพาะด้าน เช่น หนังสือประวัติศาสตร์ วรรณคดี การใช้ภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองต่างๆ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว

5. หนังสือนิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา เป็นที่ชื่นชอบของเด็กทุกเพศทุกวัย หนังสือนิทานมีหลากประเภท เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ นิทานไม่รู้จบ นิทานตลกขบขัน นิทานอธิบายเหตุ นิทานปรัมปรา เทพนิยาย

6. หนังสือการ์ตูน (Cartoon Books) การ์ตูนมีอิทธิพลต่อเด็ก เพราะสามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตื่นเต้น ติดตาม เข้าใจเรื่องได้ง่าย สามารถโน้มน้าวความสนใจของเด็กได้ดีและโดยธรรมชาติเด็กชอบเลียนแบบจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว หนังสือการ์ตูนทำให้เด็กอ่านหนังสือแตกฉานได้แง่คิดคติสอนใจและมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

7. หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก (Novels) เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้ตัวละครที่อาจเป็นเด็ก มีการสนทนาโต้ตอบกัน มีการกำหนดฉากและสิ่งแวดล้อมเพื่อแสดงอุปนิสัยและพฤติกรรมของตัวละคร มีการสอดแทรกความคิดเห็นโดยผ่านตัวละคร เช่น นวนิยายเกี่ยวกับชีวิตจริง นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ผจญภัย การสืบสวนและจินตนาการ

8. หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่ช่วยมรการเรียนและการค้นคว้าตลอดจนช่วยตอบคำถามที่เด็กอยากรู้ เรื่องที่นำเสนอต้องเชื่อถือได้ การเรียบเรียงเนื้อหาสาระต่างๆ คำนึงถึงความสะดวกของเด็กเป็นสำคัญ เช่น มีการเรียงลำดับ มีดัชนีสำหรับค้นเรื่องต่างๆ อย่างละเอียดให้ความสะดวกในการค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งในเล่มและจากเล่มที่เกี่ยวข้อง หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็กมีหลายประเภท เช่น พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชีวประวัติ หนังสือที่ให้ความรู้ทางภูมิศาสตร์

9. วารสารและหนังสือพิมพ์ เด็กควรได้มีการอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ เพื่อจะได้ทราบเหตุการณ์ ความเป็นไปของทั่วโลก

นพวรรณ ศิริเวชกุล และปานบุญ ศิริเวชกุล (2546 : 10) กล่าวไว้ว่าaหนังสือสำหรับเด็กถูกแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ บันเทิงคดี และสารคดี ซึ่งเป็นการแบ่งอย่างกว้างๆ ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน แต่หากพิจารณาให้ละเอียดไปตามอายุของผู้อ่าน ประเภทของหนังสือนี้จะต้องมีความ

แตกต่างกันในเรื่องของเนื้อหา ภาษาและการนำเสนอที่มีระดับความซับซ้อนของเรื่อง จึงมีการแบ่งประเภทหนังสือสำหรับเด็กไว้หลายลักษณะด้วยกัน โดยยึดวิธีการเขียนหรือรูปแบบของหนังสือและวัยของเด็กเป็นหลัก และหากยึดตามหลักการนี้จะแบ่งหนังสือสำหรับเด็กได้ 3 ประเภท คือ หนังสือบันเทิงคดี หนังสือสารคดี และหนังสือภาพ ซึ่งแต่ละประเภทลักษณะ ดังนี้

1. หนังสือบันเทิงคดี คือ หนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เขียนได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งสามารถแบ่งได้อีกหลายรูปแบบ เช่น นิทาน นิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน เป็นต้น

2. หนังสือสารคดี คือ หนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในเรื่องราวต่างๆ รอบตัว แบ่งออกเป็น สารคดีทั่วไป สารคดีชีวประวัติ สารคดีท่องเที่ยว เป็นต้น

3. หนังสือภาพ เป็นหนังสือที่ใช้รูปแบบเป็นสื่อในการเรียนรู้ ซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจนถึงระดับประถมศึกษาตอนต้น ที่ยังไม่สามารถอ่านคำมากๆ ได้

สรุปได้ว่า ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่มุ่งเสนอความรู้ ความคิดรอบยอด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องใดหนึ่ง (Information books) มักจะนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบอธิบายความหมายมากกว่ารูปแบบอื่น และโดยทั่วไปแล้วหนังสือเล่มหนึ่งมักจะเสนอเนื้อหามากกว่ารูปแบบเดียว

4. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ใบกาซูยี (2547 : 52 – 65) ได้กำหนดขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการเขียนงานใดๆผู้เขียนต้องตั้งจุดประสงค์เพื่อต้องการว่าจะเขียนอะไรต้องการให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความคิดทักษะและคุณประโยชน์อย่างไร การกำหนดจุดประสงค์ไว้ก่อนการเขียนเป็นการกำหนดทิศทางไม่ให้เขียนหลงทางหรือเบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่ต้องการจะเขียนในเบื้องต้นจุดประสงค์จึงเป็นเสมือนเครื่องกำกับผู้เขียนอีกทางหนึ่งด้วย

2. กำหนดระดับผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายผู้เขียนต้องรู้ว่าผู้อ่านของตนคือใครมีคุณสมบัติมีวัยวุฒิระดับสติปัญญาความรู้และประสบการณ์เดิมขนาดไหนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ต้องการใช้ประกอบการเรียนการสอนคุณสมบัติของผู้ใช้หนังสือจะต้องนำมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการวางแผนการเขียนและกำหนดขอบเขตการเขียน
ของตนโดยทั่วไปแล้วการแบ่งกลุ่มผู้อ่านสามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 กลุ่มนักวิชาการครูอาจารย์และปัญญาชนซึ่งมีความสามารถในการอ่านสูงมาก

2.2 กลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2.3 กลุ่มผู้ใหญ่ซึ่งหมายถึงผู้ที่มีอายุเกินกว่า 25 ปีขึ้นไปสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

3. กำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่องในการกำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่องให้เขียนในสิ่งที่ตนเองรู้แจ้งและเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงพึงหลีกเลี่ยงการเขียนในสิ่งที่ตนยังไม่รู้ไม่ชำนาญเพราะอาจเกิดปัญหาจนการเขียนต้องหยุดชะงักลง

4. กำหนดชื่อเรื่องผู้เขียนควรจะได้กำหนดชื่อเรื่องหนังสือที่ตนจะเขียนไว้ก่อนล่วงหน้าด้วยทั้งนี้เพราะการกำหนดชื่อเรื่องนั้นจะเกี่ยวพันโยงไปถึงหัวข้อเรื่องที่จะเขียนและขอบข่ายเนื้อหาที่

กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักการที่สำคัญคือชื่อเรื่องควรจะมีความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องและโครงสร้างเนื้อหาเพื่อว่าเมื่อผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องก็สามารถคาดคะเนได้ว่าเนื้อหาภายในเป็นเรื่องอะไร ตัวอย่างชื่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา (ของกรมวิชาการ) ได้แก่ หนังสือเรื่องการออกกำลังกายเกมมหาสนุกร้องรำทำเพลงฉันรักธรรมชาติตัวอย่างชื่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมัธยมศึกษา (ของกรมวิชาการ) “หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มพลานามัย เรื่องกรีฑา กิจกรรมเข้าจังหวะ,บาสเกตบอล,นโปเลียน,สมเด็จพระปิยะมาหาราช,โลกของแมลง,เราเกิดมาจากไหน” เป็นต้น

5. กำหนดโครงสร้างเนื้อหา/โครงเรื่องโครงสร้างเนื้อหาคือการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหนังสือที่จะเขียนให้มีระบบตามลำดับความคิดหรือตามลำดับวิธีการจัดหรือวิธีการเรียบเรียงความคิดและความสัมพันธ์ของความคิดหรือตามวัตถุประสงค์ของการเขียนหลักการและทฤษฎีหรือความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ ที่ผู้เขียนต้องการจะนำเสนอให้ผู้อ่านอ่านอย่างเข้าใจที่สุดหรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือขอบเขตเนื้อหาที่ผู้เขียนจะนำเสนอให้ผู้อ่านอ่านนั้นจะต้องมีการจัดระบบเนื้อหาไว้อย่างรัดกุมเพื่อจะได้ครอบคลุมขอบข่ายเนื้อหาที่จะเขียนทั้งหมดตามจุดประสงค์ที่วางไว้ในการกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของหนังสือที่จะเขียนจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างเนื้อหาทางวิชาการ (Knowledge Structure) เป็นรากฐานสำคัญที่สุดศาสตร์ความรู้วิชาสาขาใดมักจะมีโครงสร้างเนื้อหาเฉพาะตัวถ้าผู้เขียนเสนอเนื้อหาสาระไปตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสมก็จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ง่าย

6. กำหนดแนวการเขียนแนวการเขียนหรือบางทีเรียกว่าท่วงทำนองการเขียนโวหารหรือการเสนอเนื้อหาของการเขียนข้อความต่างๆนั้นหมายถึงวิธีการเรียบเรียงข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องจนผู้อ่านสามารถอ่านรับและเข้าใจได้ดีถึงสาระที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในข้อความนั้นๆแนวการเขียนมีหลายแบบการเลือกแนวการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของข้อความจึงเป็นเรื่องสำคัญเพราะส่งผลกระทบและมีอิทธิพลต่อความเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือความรู้และความคิดของผู้อ่านเป็นอันมาก แนวการเขียนสำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านควรใช้แนวการเขียนประเภทร้อยแก้วเพราะหนังสือประเภทนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้เนื้อหาสาระความรู้และความคิดในวิชาต่างๆโดยใช้ประกอบการเรียนการสอนของครูในชั้นหรือใช้ค้นคว้าทำรายงานการเขียนประเภทร้อยแก้วแบ่งออกเป็นการเขียนสารคดีวิธีเรียบเรียงที่สำคัญและนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางคือ

6.1 การบรรยายคือการเล่าเรื่องซึ่งได้พบเห็นอย่างถี่ถ้วนอาจมีตัวบุคคลหรือตัวละครมีพฤติกรรมหรือเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์เกิดขึ้นเป็นเนื้อเรื่องดำเนินไปนิยมใช้เขียนในนิทานนิยายเรื่องเล่ารายงาน

6.2 การพรรณนาคือการให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้พบเห็นมาโดยไม่มีเนื้อเรื่องนิยมใช้การเขียนในการพรรณนาความงามของธรรมชาติสถานที่ความดีของบุคคล

6.3 การอธิบายคือการชี้แจงสั่งสอนอธิบายและพิสูจน์ให้เกิดความเข้าใจเหมาะสมกับข้อเขียนที่ต้องการให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

6.4 การอภิปรายคือการชักจูงใจชี้ชวนให้คล้อยตามและปฏิบัติตามโดยใช้เหตุผลหรือการใช้ตัวอย่าง

6.5 การเปรียบเทียบคือการเทียบเคียงเพื่อให้ข้อความที่มีอยู่เดิมนั้นมีความหมายกระจ่างขึ้นโดยการยกอีกตัวอย่างหนึ่งมาเทียบให้เห็นความแตกต่างหรือความเหมือน

6.6 เรื่องเล่าใช้ลักษณะการบรรยายเล่าเรื่องและมีการพูดคุยสนทนาเพื่อให้เรื่องดำเนินไปมีการใช้สรรพนามผู้อ่านกับผู้เขียน

6.7 จดหมายหรือบันทึกเหตุการณ์การเขียนแบบจดหมายหรือแบบบันทึกเป็นรูปแบบที่เขียนได้ง่ายเนื้อหาใช้สิ่งที่ผู้เขียนมีประสบการณ์ในทำนองเล่าเรื่องที่ได้พบได้เห็นมาเนื้อหาไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับแต่เป็นไปตามเรื่องที่ผู้เขียนมีประสบการณ์มา

6.8 สาระบันเทิงแนวการเขียนแบบนี้คือการผสมผสานระหว่างการเขียนแบบสารคดีและบันเทิงคดีเข้าไว้ด้วยกันโดยให้มีลักษณะการเขียนแบบบันเทิงคดีมีการสมมุติตัวละครมีฉากและการใช้กลวิธีการเขียนแบบเรื่องสั้นเพื่อให้เรื่องสนุกสนานชวนอ่านโดยยังมีเนื้อหาที่เป็นความรู้สาระความคิดแก่ผู้อ่านอย่างเต็มที่

7 การสร้างรูปเล่มเมื่อสามารถเลือกกระดาษสำหรับพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กได้แล้วสิ่งที่ควรคำนึงในอันดับต่อไปคือรูปเล่มของหนังสือซึ่งเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของหนังสือรูปเล่มของหนังสือมี 2 แบบคือ

7.1 รูปเล่มแนวตั้ง (Upright) หมายถึงรูปเล่มที่มีส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้างเมื่อจับหยิบหนังสือจะพบว่าสันของหนังสือมีความยาวน้อยกว่าส่วนกว้างรูปเล่มแนวตั้งเป็นที่นิยมในการพิมพ์โดยทั่วไป

7.2 รูปเล่มในแนวนอน (Oblong) หมายถึงรูปเล่มที่มีส่วนสูงน้อยกว่าส่วนกว้างเมื่อจับหยิบหนังสือจะพบว่าสันของหนังสือมีความยาวน้อยกว่าส่วนกว้างรูปเล่มแนวนอนนิยมใช้สำหรับอัลบั้ม

สรุปได้ว่าขั้นตอนการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์
2. กำหนดระดับผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย
3. กำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่อง
4. กำหนดชื่อเรื่อง
5. กำหนดโครงสร้างเนื้อหา/โครงเรื่อง
6. กำหนดแนวการเขียน

5. ประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ใบกาซูยี (2547 : 27 – 28) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิงสนุกสนานเพลิดเพลินสนองความต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมเจตคติและแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้เกิดแก่เด็ก
5. ช่วยให้เด็กรู้จักหนังสืออ่านหนังสือเป็นอ่านหนังสือเก่งเกิดนิสัยรักการอ่านและนิสัยรักการอ่านดำรงอยู่ตลอดไปซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กในอนาคตในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้
6. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย

จากประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีความ สำคัญสำหรับเด็กมาก เพราะเป็นการส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านฝึกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาการใช้ภาษาของเด็กช่วยให้เด็กรู้จักหนังสืออ่านหนังสือเป็นอ่านหนังสือเก่งเกิดนิสัยรักการอ่านและนิสัยรักการอ่านดำรงอยู่ตลอดไปซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กในอนาคตในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน์ (2547 : 3) ได้ให้ความหมายของการอ่านคือการบริโภคคำที่ถูกเขียนออกมาเป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ โดยมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เริ่มจากแสงที่ถูกสะท้อนมาจากตัวหนังสือผ่านเลนส์นัยน์ตาและประสาทเข้าสู่เซลล์สมองไปเป็นความคิดความรับรู้และความจำทั้งระยะสั้นและระยะยาว

บันลือ พฤกษะวัน (2547 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบมุ่งให้ตัวสะกดตัวผสมเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบมุ่งให้ตัวสะกดตัวผสมคำอ่านเป็นคำๆไม่สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันทีแต่เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออกมุ่งให้อ่านหนังสือได้แตกฉานเท่านั้น

2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นประโยคทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความหมายโดยการอ่านหรือฟังผู้อื่นอ่านแล้วรู้เรื่องเราเรียกว่าอ่านได้ซึ่งมุ่งให้รู้เรื่องของสิ่งที่อ่าน

3. การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายโยงความคิดความรู้จากผู้เขียน(ผู้สื่อ)ถึงผู้อ่านการอ่านลักษณะนี้เรียกว่าอ่านเป็น ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนโดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลเรื่องที่อ่านด้วย

4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆด้านเช่นใช้การสังเกตจากรูปคำใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปลความหมายหรือถอดความหมายให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดยวิธีการแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง (กระบวนการ) อาจต้องให้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1,2 และ 3 (หรือไม่จะเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านและนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติได้เราเรียกว่าอ่านเป็น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 29) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นรูปแบบของการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิดและข่าวสารความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน นั่นคือผู้เขียนเขียนอย่างสนุกสนานไว้ให้เพื่อจัดบรรยากาศที่ดีในการเรียนเพื่อนักเรียนสามารถอ่านบทเรียนได้เร็วและอ่านสนุกก็จะเกิดความรู้สึกที่ว่าตนประสบความสำเร็จในการอ่านมีความสามารถในการอ่าน

เสาวนีย์ แถวนาชุม (2550 : 15) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหมายถึงความสามามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่มีความหมาย เนื่องจากการอ่านเป็น

เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ต่างๆความเพลิดเพลินเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการซึ่งจะทาให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552 : 43) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนอ่านไว้ว่า เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของคนเราเพราะเราหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิงได้ทุกเมื่อจากการอ่านในการสอนอ่านควรให้มีการอ่านออกเสียงและอ่านในใจเวลาฝึกอ่านในใจควรฝึกมากกว่าการอ่านออกเสียงเพราะการอ่านในใจใช้ในชีวิตประจาวันมากกว่าการอ่านออกเสียง

วรรณี โสมประยูร (2553 : 128) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายไปใช้ประโยชน์ได้

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การอ่านคือกระบวนการการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดเป็นเรื่องราวซึ่งต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความขยายความและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับ การอ่านและสามารถนำความคิดที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ประโยชน์ได้

2. ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพและประภาศรี สีหอำไพ (2542 : 24) ได้กล่าวว่า การอ่านช่วยให้คนเรียนเก่งเพราะการเรียนวิชาต่างๆจำเป็นต้องอาศัยการอ่านช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โดยการนำความรู้จากเอกสารที่ได้อ่านมาปรับปรุงงานของตน การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น ทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นคนที่น่าสนใจเนื่องด้วยการอ่านหนังสือมากทำให้มีความคิดลึกซึ้งกว้างขวางสามารถแสดงความรู้ความคิดเห็นได้ดี

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 1) ให้ความสำคัญของการอ่านว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคนควรรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วยส่วนประโยชน์ของการอ่านนั้น

บันลือ พฤกษะวัน (2547 : 10 - 11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้หากอ่านไม่ได้การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงพฤติกรรมของเด็กจะเปลี่ยนไปหงอยเหงาเก็บกดหรือมิฉะนั้นจะแสดงออกต่างๆในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้น

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนๆได้ดีตรงกันข้ามการที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่านย่อมขาดความอบอุ่นขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านเป็นที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งนี้ไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันใดในโลกก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ดีที่สุดการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจหรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจการปรับปรุงเมื่อพ้นวัยประถมศึกษาอาจเรียนรู้จากพฤติกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่ดีจะรู้ข่าวสารของบ้านเมืองเพราะการเป็นพลเมืองดีจำเป็นต้องรู้ข่าวสารของบ้านเมือง

สมพร แพ่งพิพัฒน์ (2547 : 123) ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้อื่นได้รับความรู้และตอบสนองความอยากรู้ของผู้อ่าน
2. ทำให้ผู้อ่านมีการพัฒนาขึ้นทั้งด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา
3. ทำให้ได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนานคลายเครียดหลังงานประจำ
4. ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้
5. ทำให้สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้

วรรณี โสมประยูร (2553 : 128 - 129) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆเพื่อให้ตนเองได้รับรู้และมีประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจาวันโดยทั่วไปคนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟังการพูดและการเขียนทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจที่ตนเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆได้เป็นอย่างดีเช่น ช่วยให้มั่นคงปลอดภัยช่วย ให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะช่วยให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้าขวางทำให้เป็นผู้รอบรู้เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัยการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่สนใจมากเช่นอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่างๆในอดีตเช่นศิลาจารึกประวัติศาสตร์เอกสารสำคัญวรรณคดี ฯลฯจะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

จากใจความสำคัญของการอ่านที่อ่านมาพอจะสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากเพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ ช่วยพัฒนาสติปัญญาเสริมสร้างบุคลิกภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะด้านการฟังพูดและเขียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กล่าวคือนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและมีความสนใจต่อการเรียนได้ดีตามไปด้วยเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมทั้งการอ่านยังทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545 : 23 - 26) ได้สรุปจุดมุ่งหมายการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความอยากรู้อยากเห็นและรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆอันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์

2. อ่านเพื่อแก้ปัญหาเช่นปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ต้องการรู้ความหมายการอ่านออกเสียงการเขียนตัวสะกดการันต์ที่ถูกต้อง

3. อ่านเพื่อความรู้และเพื่อการศึกษาเป็นการอ่านในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่

4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนหรือเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ

5. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิก

6. อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ

7. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

8. อ่านเพื่อแก้เหงา

9. อ่านเพื่อนาไปใช้ในชีวิตประจาวัน

10. อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์

11. อ่านเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

มิลเลอร์ (Miller. 1979 : 15; อ้างอิงมาจากสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2545 : 6) แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ 6 ประการคือ

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าวๆ

2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับความสำคัญทั่วไป

4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้

5. อ่านเพื่อใช้วิจารณญาณติดตามข้อความที่อ่าน

6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวความคิดในเรื่องที่อ่าน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551 : 29 – 88) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ได้แก่ การอ่านหนังสือจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการสารคดีทางวิชาการการวิจัยประเภทต่างๆ

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิงพักผ่อนหย่อนใจได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล

3. การอ่านเพื่อแสวงหาข่าวสารความคิดได้แก่การอ่านหนังสือประเภทบทวิจารณ์รายงานต่างๆ เอกสารวารสารสื่ออื่นๆ

4. การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้งได้แก่การอ่านที่ไม่ได้เจาะจงแต่เป็นการอ่านเป็นบางครั้งบางคราวในเรื่องที่ตนสนใจเช่นการอ่านประกาศการอ่านโฆษณาต่างๆ

5. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6. การอ่านเพื่อปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพเช่นหนังสือการฝึกการพูดการประกอบอาหารการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านคือเพื่อพัฒนาสติปัญญาให้กว้างไกลโดยการรับทราบข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหวต่างๆเพิ่มพูนความรู้ความบันเทิงความคิดและเพื่อเสริมบุคลิกภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและความสนใจของผู้อ่านที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน

4. ประเภทของการอ่าน

วรรณี โสมประยูร (2542 : 127) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียงแบ่งได้๓แบบได้แก่
   1.1 การอ่านร้อยแก้ว
   1.2 การอ่านร้อยกรอง
   1.3 การอ่านทานองเสนาะ
2. การอ่านในใจแบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่
   2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้
   2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
   2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกขั้นตอน
   2.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดทุกคาเพื่อการปฏิบัติ
   2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล
   2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติ
   2.7 การอ่านแบบคร่าวๆเพื่อสังเกตและจดจำ

สรุปได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ แต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน จึงจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

5. หลักการของทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2536 : 1–8 ; อ้างอิงมาจากเทวีวรรณ การปลูก. 2556 : 25) กล่าวว่าหลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือการติดตามผู้เขียนจะพูดว่าอะไรและคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไรวิธีการสอนและเทคนิคการสอนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาแตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสารถในการอ่านของแต่ละคนและพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอื่นๆด้วยในการหาเหตุผลของข้อความที่อ่านนั้นผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้ค้นคว้าไว้ตามกระบวนการคิด (Thinking Process) มีหลายวิธีคือ

1. Top-level Structure Method เป็นวิธีที่เน้นหนักในการสอนให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเองในการที่จะพิจารณาว่าความคิดหรือปัญหาของข้อความนั้นไปในแนวใดเมื่อเข้าใจโครงการเขียนหรือแผนการของผู้เขียนนักเรียนจะพบความคิดหลัก(Main Idea)และรายละเอียดอื่นๆอีกด้วย

2. TheaReader Selected Miscues Technique ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อที่จะเดาความหมายของคำยากที่พบในข้อความที่อ่านแล้วการอภิปรายของครูจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้นและรู้

ว่าตนเองมีจุดบกพร่องตรงไหน

3. The Cloze Procedure เป็นวิธีที่ให้นักเรียนอภิปรายถึงคำที่ลบออกไป

4. The ERICA Model Method เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน

5. การเตรียมสาหรับคนอ่าน (Preparing for Reading)

6. การคิดในสิ่งที่อ่าน (Think Through the Reading)

7. การแยกแยะและรวบรวมความรู้ที่ได้ (Extracting and Organizing Information)

8. การแปลความหรือตีความรู้นั้น (Translating Information) วิธีสอนและเทคนิคการสอนของครูแต่ละคนอาจแตกต่างกัน ดังนั้นในการสอนอ่านครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านว่าควรยึดถือตามทัศนะใดหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเด็กและเนื้อหาอย่างไรเพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนอ่านได้เหมาะสมกับธรรมชาติในการอ่านของเด็ก

สรุปได้ว่า การสอนอ่านควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านว่าควรยึดหลักการหรือทัศนะใดหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเนื้อหาการจัดกิจกรรมการสอนอ่านให้เหมาะกับธรรมชาติและระดับชั้นของนักเรียน

6. แนวทางการสอนอ่าน

วิลเลี่ยม (William. 1986 : 37 - 41 ; อ้างอิงมาจาก กลิ่น สระทองเนียม. 2545 : 23) ได้เสนอแนะลำดับขั้นตอนในการสอนอ่านไว้เป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นก่อนการสอนอ่านจุดประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ
   1.1 เพื่อแนะนาและกระตุ้นความสนใจในหัวข้อเรื่อง
   1.2 เพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนด้วยการให้เหตุผลสาหรับอ่าน
   1.3 เพื่อเตรียมตัวในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนก่อนจะอ่านเนื้อเรื่อง
2. ขั้นการอ่านขั้นตอนนี้เน้นที่เนื้อเรื่องที่จะอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้
   2.1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน
   2.2 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียนหรือเนื้อหาที่อ่าน
   2.3 เพื่อช่วยขยายเนื้อความของเรื่องที่อ่านให้ชัดเจน
3. ขั้นหลังการอ่านขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถดังนี้
   3.1 สามารถถ่ายโอนความรู้ความคิดเรื่องที่อ่านไปแล้ว
   3.2 สามารถเชื่อมโยงที่อ่านเข้ากับความรู้ความสนใจหรือความเห็นของตนเองได้

บันลือ พฤกษะวัน (2547 : 117 - 118) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมเด็กที่จะสอนนับตั้งแต่เด็กย่างก้าวเข้าโรงเรียนในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็กการพัฒนาความพร้อมและการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนและได้ร่วมกันด้วย

1.1 การเตรียมการอ่านถือว่าจากการเริ่มงานในขั้นการปรับพื้นฐานภาษาพูด กิริยามารยาทและระเบียบในการอยู่ร่วมกันโดยใช้การฟังการพูดในการเตรียมตัวเด็กการสังเกต การเรียกชื่อสิ่งของสภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียนและทางบ้านตลอดจนการเล่าถึงกิจวัตรประจำวัน

1. การพัฒนาและตรวจสอบความพร้อมในการอ่านเช่นการสังเกตความเหมือนความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อกับสายตา การฝึกลีลามือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด ปั้น พัน กระดาษเพื่อนำไปสู่การพูด การฟัง ได้อย่างกว้างขวาง

1.3 การฝึกอ่านเริ่มนับตั้งแต่การฝึกอ่านพจนานุกรม (พยัญชนะ) พจนานุกรมเสียง (สระ) การฝึกนึกคำที่เริ่มต้นด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียงพร้อมช่วยเหลือแก้ไขอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอนไปด้วย

1.4 ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพและบัตรประโยคประกอบภาพเรื่องราวหรือนิทานสั้นๆโดยให้ครูอ่านหนังสือและเปิดให้ดูภาพไปด้วย

1.5 ฝึกฟังครูเล่านิทานนิทานพื้นบ้านเด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครูและฝึกให้เด็กผู้ฟังเรื่องเล่าเรื่องอย่างย่นย่อได้

1.6 ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่ายๆต่อคำสัมผัสหรือคำคล้องจองเป็นตอนๆ

2. ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การเริ่มอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ นิทาน กิจวัตรประจำวันโดยใช้วิธีจำรูปคำและภาพประกอบ

2.1 ฝึกอ่านคำและประโยคประกอบภาพ

2.2 ฝึกอ่านประโยคและเรื่องราวโดยอาศัยภาพประกอบช่วย

2.3 ฝึกอ่านนิทานสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่ครูและนักเรียนจัดเตรียมขึ้นหรือแต่งขึ้นหรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์

2.4 ฝึกให้ใช้การเทียบคำเทียบประโยคเพื่อใช้ประโยคในการอ่าน

3. ขั้นอ่านหนังสือแตกหรือมีความก้าวหน้าในการอ่านได้แก่สามารถใช้การอ่านได้ยาวนานขึ้นโดยสามารถใช้วิธีสะกดตัวผสมคำช่วยในการอ่านคำแปลกๆใหม่ๆ

3.1 ฝึกอ่านนิทานเรื่องราวเหตุการณ์และกิจวัตรประจาวันที่ใช้คำแปลกๆ

3.2 ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้นและสามารถเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์ได้

3.3 ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้นๆโดยการรู้จักจังหวะสัมผัส

3.4 ฝึกอ่านเรื่องราวบทความและสามารถจารูปคำเทียบคำสะกดคำ

3.5 ฝึกอ่านแบบเก็บเอาความและสามารถประเมินตัวละครบทความต่างๆได้ดีจนนำไปใช้แสดงความคิดเห็นรายงานได้

4. ขั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านในใจได้เร็วสามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบหาความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยวิธีอ่านคร่าวๆ

4.1 ฝึกอ่านในใจและมีความสนใจในการอ่านอ่านหนังสือได้หลายรสหลายประเภท

4.2 ฝึกอ่านหนังสือประกอบเพื่อค้นหาสาระสำคัญหรือสิ่งที่น่าสนใจ

4.3 ฝึกอ่านแบบคร่าวๆเพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจและเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านประเมินเรื่องราวและวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

5. ขั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการอ่านเกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทหนึ่งมีความน่าสนใจรสของภาษา

สรุปได้ว่า การสอนอ่านมีความสำคัญสำหรับผู้เรียน สังคมและประเทศชาติ กล่าวคือผู้เรียนสามารถนำความรู้ ความคิด จากการอ่านเป็นประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองในด้านการสื่อสาร การ

ค้นคว้าหาความรู้ การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทำให้เป็นผู้รอบรู้จากการอ่านในการประกอบอาชีพสิ่งสำคัญต่างๆเหล่านี้ จะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติที่ดีต่อไป

7. การอ่านออกเสียงภาษาไทย

บันลือ พฤกษวัน (2542 : 129 - 130) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ ดังนี้

การอ่านออกเสียง หมายถึง การใช้การผสมผสานของตัวอักษรออกเสียง หรือโดยการจำรูปคำแล้วอ่านออกมาเป็นประโยคย่อมใช้เป็นประโยชน์ได้หลายประการ

1. การอ่านออกเสียงเป็นการฝึกอ่านเบื้องต้นที่จะเน้นการจำรูปจำคำ กวาดสายตาอ่านหรืออ่านเฉพาะคำโดยการจำรูปจำคำโดยเฉพาะก็ตาม จำเป็นต้องฝึกอ่านเบื้องต้นเพื่อนให้ครูผู้สอนผู้ปกครองรู้ได้ว่าอ่านถูก จะได้ช่วยเหลือกันแก้ไขได้ทันท่วงที

2. การอ่านออกเสียงเป็นแนวทางสำคัญที่ใช้หัดอ่านตามบทบาทสมมติ เป็นการสร้างเรื่องราวให้คล้ายความจริงและยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการฝึกแสดงละครได้ดี

3. การอ่านออกเสียงเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญที่ใช้ในการตรวจสอบการอ่าน เพื่อเป็นการแนะการอ่านเพื่อหาคำตอบให้รู้แหล่งและรู้ว่าคำตอบที่ถูกอยู่ส่วนใด (Factual Level) ของประโยคนับเป็นการแนะการอ่านเพื่อหาคำตอบ ซึ่งมีความเข้าใจเบื้องต้นที่สำคัญมาก

4. การอ่านออกเสียงที่สอนอ่านนำและอ่านตามจะช่วยให้เด็กขี้อายได้กล้าแสดงออกร่วมกับเพื่อนๆเพื่อเป็นทางในการแสดงออกเป็นรายบุคคล

5. การอ่านบทร้อยกรองหรือคำประพันธ์ต่างๆมุ่งให้เรียนรู้ทางหูให้ฟังรสไพเราะทางภาษาจากคำคล้องจองต่างๆจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้การอ่านออกเสียงเป็นกลุ่มให้พร้อมเพรียงกันทั้งลงจังหวะสัมผัสและทำนอง

6. การอ่านออกเสียงในบางครั้งอาจใช้ทบทวนการอ่านในใจเมื่ออ่านในใจแล้วไม่เข้าใจจำต้องทบทวนโดยการอ่านออกเสียงดังๆเพื่อฟังเองแล้วเข้าใจได้ดีขึ้นในบางกรณี

7. การอ่านออกเสียงยังเป็นแนวทางในการฝึกรายงานเบื้องต้นและใช้ในการอ่านประกาศเชิญชวนของโฆษกหรือฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่สื่อความต่างๆ

การอ่านออกเสียงมีประโยชน์ตามลักษณะของการที่ครูจะเลือกใช้ให้เหมาะกับจุดประสงค์ได้ดี ผลรวมของการอ่านออกเสียงย่อมช่วยพัฒนาทั้งภาษาพูดและภาษาของเด็กผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ครูควรพิจารณาด้วยว่าบทเรียนอ่านบทใดควรจะใช้การอ่านออกเสียงเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จึงจะช่วยให้การสอนมีความหมายต่อเด็กผู้เรียนมากขึ้น

การเรียนการสอนอ่านออกเสียงนั้น ถือว่าเป็นกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียนไม่ใช่ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพราะถ้าเป็นกิจกรรมระหว่างนักเรียนแล้วก็จะกลายเป็นเรื่องของการประกวดประชันกันไป ดังนั้น ถ้าจะมีการกำหนดให้นักเรียนคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอ่านออกเสียงให้เพื่อนในห้องฟัง จะต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนไว้ว่าเป็นการออกเสียงเพื่ออะไร เพราะการเรียนการสอนอ่านออกเสียงจำเป็นต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ

อย่างไรก็ตามจุดประสงค์ของการอ่านออกเสียง นอกจากเพื่อเป็นการฝึกออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องตามอักขรวิธีและความนิยมแล้ว ยังเป็นการตรวจสอบการอ่านออกเสียงเพื่อแก้ไข

ข้อบกพร่องของการอ่านคำประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อบกพร่องในการออกเสียงพูด เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโอกาสต่อไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2539 : 384 ; อ้างอิงมาจากเทวีวรรณ การปลูก. 2556 : 30) ได้รวบรวมขั้นตอนในกระบวนการอ่านออกเสียงได้ดังนี้

1. ตามองเห็นข้อความหรือประโยค
2. จากคำหรือข้อความที่มองเห็น เด็กจะอ่านคำนั้นในสมอง
3. เมื่ออ่านคำได้ จะรู้ความหมายของคำ โดยเลือกความหมายที่ถูกต้อง
4. ระบบประสาทและกล้ามเนื้อของอวัยวะในการออกเสียงบังคับการออกเสียงหรือข้อความหรือประโยคให้ถูกต้อง
5. เด็กอ่านคำ ข้อความ ประโยคถูกต้อง

สรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงคือการเปล่งเสียงตามรูปคำ โดยการอ่านออกเสียงมีประโยชน์คือเป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการออกเสียงสะกดคำเพื่อจะได้แก้ไขในกรณีที่อ่านคำผิด อีกทั้งการอ่านออกเสียงยังเป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก ฝึกความสามารถในการเปล่งเสียงการแสดงท่าทางหรืออารมณ์ประกอบการออกเสียง ฝึกระบบประสาทและกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับการเปล่งเสียง เพื่อเน้นให้นักเรียนอ่านคำ ข้อความ ประโยคได้อย่างถูกต้อง

8. การฝึกทักษะการอ่านออกเสียง

กองเทพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 94 - 95) กล่าวถึงข้อคำนึงในการอ่านออกเสียง ดังนี้

1. ความชัดเจน หมายถึง ออกเสียงได้ชัดถ้อยชัดคำทั้งเสียงสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์และคำควบกล้ำ รวมทั้งออกเสียงตัว ร ล ให้ชัดเจน ไม่สับเสียง ร เป็น ล น้ำเสียงที่เปล่งออกมาต้องดังฟังชัด

2. ความถูกต้อง หมายถึง ออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธีของไทย รวมทั้งการอ่านถูกต้องตามความนิยมและต้องศึกษาหลักการอ่านที่ถูกต้องจากตำราหลักภาษาไทย

3. ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความคล่องแคล่วในการอ่านออกเสียงได้ต่อเนื่อง ไม่ติดขัดหรือเสียจังหวะ ความคล่องแคล่วเกิดจากการได้ฝึกฝนบ่อยๆและสม่ำเสมอจนเกิดทักษะในการอ่านออกเสียง

4. น้ำเสียงและระดับเสียง หมายถึง การเปล่งเสียงอ่านดังพอประมาณ ไม่คลุมเครือ ไม่เพี้ยนหรือเสียงหลง

สรุปได้ว่า ข้อควรคำนึงในการอ่านออกเสียงคือ การอ่านออกเสียให้ชัดเจนทั้งพยัญชนะสระและตัวสะกดรวมทั้งคำควบกล้ำต่างๆ อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธีการอ่านภาษาไทยและควรฝึกให้อ่านได้อย่างคล่องแคล่วไม่ติดขัด และควรใช้ระดับเสียงที่เหมาะสม รักษาระดับของเสียง อ่านไม่เพี้ยนเป็นต้น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 156 - 158) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่านออกเสียงครูควรดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. พิจารณาประเภทของข้อความที่นำมาอ่าน ข้อความแต่ละประเภทเช่นนิทาน สารคดีและบทความที่ให้ความรู้ต่างๆย่อมมีวิธีการอ่านที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรแนะนำให้นักเรียน

พิจารณาข้อความก่อนการอ่าน เพื่อให้รู้ว่าเป็นประเภทใด แล้วจึงพิจารณาต่อไปว่าจะอ่านอย่างไร โดยคำนึงถึงหลักสำคัญว่าการอ่านออกเสียงที่ตจะอ่านนั้นจัดอยู่ประเภทใด ใน 4 ข้อดังนี้

1.1 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งมีสารประเภทเดียวกับตนรับรู้

1.2 อ่านเพื่อเป็นการติดตามผลการอ่านในใจของตนว่าสามารถเก็บใจความสำคัญได้ครบถ้วนหรือไม่

1.3 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งไม่มีสารประเภทเดียวกับตนรับรู้

1.4 อ่านตามจุดมุ่งหมายที่ครูกำหนด เช่น อ่านบทตลก บทตื่นเต้น บทละคร บทสนทนา ฯลฯ

2. แนะนำลักษณะของการอ่านออกเสียงที่ดี ควรคำนึงหลักต่อไปนี้

2.1 ไม่รู้สึกกระดากอายหรือเก้อเขินขณะอ่านออกเสียงต่อหน้าผู้อ่าน

2.2 ออกเสียงชัดเจนและถูกต้องเพื่อให้ผู้ฟังจับใจความได้ถูกต้อง

2.3 ไม่อ่านข้ามหรืออ่านกระโดดทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดเพราะใจความไม่ต่อเนื่อง

2.4 เว้นวรรคตอนในการอ่านได้ถูกต้อง

2.5 ออกเสียงดังให้ได้ยินทั่วถึง

2.6 อ่านใส่ความรู้สึกตามบทบาทของผู้เขียน โดยพิจารณาตามประเภทของสารที่อ่าน

3. จัดกิจกรรมการอ่านออกเสียงควบคู่กับการอ่านในใจ หมายความว่า เมื่อมีการอ่านในใจควรมีการอ่านออกเสียงต่อกันไป เพื่อให้นักเรียนแลเห็นความแตกต่าง เป็นการฝึกความถูกต้องในการอ่านออกเสียง และเป็นการช่วยให้กิจกรรมการสอนมีความสมบูรณ์มากขึ้น

4. การเตรียมสื่อเพื่อใช้ในการอ่านออกเสียง มีหลายวิธีดังนี้

4.1 นักเรียนเป็นผู้เตรียมสื่อ เช่น แต่งบทละครหรือนิทาน หาข่าวและข้อความอื่นๆแล้วนำมาอ่านออกเสียง

4.2 ครูเตรียมนิทานที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน สื่อที่นำมาใช้อ่านออกเสียงจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน และจะต้องไม่ยาวจนเกินไป เพราะมุ่งที่จะให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสที่จะได้อ่าน หากมีคำที่นักเรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกควรให้เปิดปทานุกรมทุกครั้ง เพื่อตรวจดูเสียงอ่านของคำที่ถูกต้องต่อไป

5. วิธีฝึกอ่านออกเสียง ควรดำเนินการในรูปแบบต่างๆดังนี้

5.1 อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นกลุ่ม ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5-6 คน ให้นักเรียนที่ขี้อายกับที่กล้าแสดงออกคละกัน เพื่อฝึกให้คนที่มีนิสัยไม่กล้าแสดงออกเกิดความเชื่อมั่นและไม่รู้สึกเคอะเขิน ครูพิจารณาความพร้อมเพรียง และความถูกต้องเป็นประการสำคัญ การอ่านในลักษณะนี้สามารถใช้เป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานของการอ่านประสานเสียง และการร้องเพลงประสานเสียงได้เป็นอย่างดี

5.2 อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคลตามข้อความ หรือบทเรียนที่กำหนดให้ ซึ่งมีทั้งคำยากและเว้นวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้อง นอกจากนั้นให้นักเรียนฝึกการเน้นเสียง และใส่อารมณ์ประกอบการอ่านตามข้อความที่กำหนดไว้ ครูอาจจัดทำเป็นเวทีสำหรับผู้ที่อ่านออกเสียงหรืออาจมีฉากประกอบเพื่อให้ดูตื่นเต้น คือ การอ่านที่จะได้ผลต้องมีการฝึกฝนทุกวัน

5.3 ให้ดูตัวอย่างจากผู้ที่อ่านออกเสียงดี เพื่อฝึกหัดอ่านตามแบบอย่าง เช่น โฆษกอ่านข่าวโทรทัศน์ ตลอดจนผู้ที่มีชื่อเสียงในการอ่านออกเสียงบทความต่างๆ สิ่งสำคัญที่จะต้องเน้นคือการอ่านที่จะได้ผลดีนั้นต้องมีการฝึกฝนทุกวัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.(2549 : 385) ได้แนะในการฝึกการอ่านออกเสียง ดังนี้

1. ในการฝึกอ่านครั้งหนึ่งๆ ครูควรตั้งความมุ่งหมายไว้เพียงอย่างเดียว เช่น ฝึกให้อ่านออกเสียงคำถูกต้อง หรือให้อ่านออกเสียงตามเนื้อเรื่อง(ละคร)

2. ควรฝึกบ่อย ๆ ในระยะเวลาสั้นๆเพราะหากใช้เวลาฝึกในแต่ละครั้งนานเกินควรจะทำให้เกิดความเบื่อหน่วยที่จะอ่าน ขณะที่ฝึกควรหัดให้เด็กจับหนังสือให้ถูกวิธีด้วย

3. การสอนให้อ่านคำยากนั้น ครูควรหาทางแทรกหลักเกณฑ์การอ่านตามอักขรวิธีให้เหมาะสมกับวัยและโอกาสเพราะนักเรียนจะได้รู้อย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งจะช่วยให้จำได้แม่นยำการสอนคำยากในแต่ละบทเรียน ครูควรให้เด็กศึกษาก่อนแล้วจึงให้อ่าน

4. ข้อความที่เป็นร้อยแก้วควรให้เด็กฝึกอ่านเดี่ยว เพราะในชีวิตประจำวันเด็กจะต้องพบกับการอ่านด้วยตนเองส่วนร้อยกรองให้อ่านได้ทั้งเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มก็ได้แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร ในขณะอ่านเด็กจะต้องอ่านให้ฟังได้ยินทั่วถึงกัน

5. ข้อความที่เด็กอ่านควรเป็นข้อความทั้งที่เด็กเคยเห็นและไม่เคยเห็นด้วย เพื่อเด็กจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

6. ให้ตอบคำถาม สรุป เพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่านไปแล้ว

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะในการออกเสียงควรเน้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำให้ถูกต้อง แต่ควรฝึกในระยะเวลาเพียงสั้นๆ หากเป็นร้อยแก้วควรฝึกให้อ่านเดี่ยว ๆ และข้อความที่นำมาให้เด็กอ่านควรจะมีทั้งที่เด็กเคยเห็นและไม่เคยเห็น อีกทั้งควรให้เด็กฝึกตอบคำถาม สรุปและจับใจความของเรื่องที่อ่านไปแล้ว

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสอนอ่านออกเสียงนั้นประการแรกต้องพิจารณาว่าสารที่จะอ่านเป็นสารประเภทใด เพราะสารแต่ละประเภทมีวิธีการอ่านที่แตกต่างกัน จากนั้นครูจึงแนะนำวิธีการหรือแนวทางในการออกเสียงที่ดี เช่น การอ่านให้ถูกต้อง การเว้นวรรคตอนในการอ่าน การใช้ระดับเสียง และวิธีการใส่อารมณ์หรือความรู้สึกให้เข้ากับบทอ่าน นอกจากนี้ครูควรคำนึงถึงกิจกรรมการอ่านในใจว่าควรจะจัดควบคู่ไปกับกิจกรรมการอ่านออกเสียง ในการอ่านออกเสียงจะต้องเตรียมสื่อเพื่อฝึกการอ่านออกเสียงให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก สำหรับวิธีการอ่านออกเสียงอาจทำได้หลายวิธีเช่น อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นกลุ่ม อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล หรือให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงจากต้นแบบที่ดี เป็นต้น

9. หลักการสอนอ่านนักเรียนที่พูดภาษาอื่น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 173) กล่าวว่า ผู้สอนควรสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ได้แก่ การฟัง การพูด และการเขียน ทั้งนี้เพื่อจะได้ให้ฝึกทักษะเหล่านั้นให้พัฒนาพร้อมกับการอ่านตามหลักจิตวิทยาแล้วทั้งการฟังและการพูดจะเป็นพื้นฐานในการเพิ่มประสบการณ์ทางด้านภาษาให้

มากขึ้นสำหรับการอ่านและการเขียน ดังนั้นการสอนอ่านให้สัมพันธ์กับทักษะอื่นจึงช่วยให้ครูมองเห็นพัฒนาการในภาพรวมของทักษะทั้งสี่ว่านักเรียนมีพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงใด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545 : 172) กล่าวถึงหลักการสอนอ่านนักเรียนที่พูดภาษาอื่นอาจมีข้อปลีกย่อยที่ครูควรศึกษาเพิ่มเติมและยึดไว้เป็นแนวทางในการสอนมีดังนี้

9.1 เรื่องที่นำมาให้นักเรียนอ่านไม่ว่าจะเริ่มจากคำ ประโยค ข้อความ หรือเป็นเรื่องราวควรเกี่ยวข้องกับนักเรียนทางสังคมและครอบครัว ควรมีการสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณีที่นักเรียนคุ้นเคยและปฏิบัติในชีวิตประจำวัน นักเรียนและผู้ปกครองจะรู้สึกดีใจ ที่ครูรู้และเข้าใจวัฒนธรรมและบุคคลนั้น ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

9.2 ครูควรพยายามให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างเสียงในภาษาไทยกับเสียงในภาษาของนักเรียน บางครั้งมีเสียงคล้ายกันแต่มีความหมายแตกต่างกัน หรือมีเสียงต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน

9.3 ครูแนะนำให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างรูปของคำภาษาไทยบางคำที่อาจเหมือนภาษาอื่น แต่มีความหมายไม่เหมือนกัน ควรพิจารณาให้รอบคอบเพื่อจะนำไปใช้ให้ถูกต้อง

9.4 การวางตำแหน่งคำ ภาษาแต่ละภาษาจะมีการวางตำแหน่งคำแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าใจหลักภาษาของทั้งสองภาษาเพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบและมีการใช้ให้ถูกต้องทั้งสองภาษา

กรมวิชาการ (2545 : 172) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยให้เด็กที่พูดภาษาอื่นคือความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดของภาษากับวัฒนธรรม โดยหลักสูตรได้ให้ความสำคัญ ให้ความเคารพและเห็นคุณค่าของเชื้อชาติ ดังนั้น การจัดกิจกรรมภูมิหลังของภาษาและการใช้ภาษาถิ่นของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาภาษาไทยของตนและการพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับภาษาไทย และยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาไทยด้วยความสุข

สรุปได้ว่า หลักการสอนอ่านนักเรียนที่พูดภาษาอื่นนั้นครูผู้สอนควรให้นักเรียนเรียนรู้คำ ประโยค ข้อความ หรือเป็นเรื่องราวควรมีการสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณีที่นักเรียนคุ้นเคยและปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้เห็นความแตกต่างระหว่างเสียงในภาษาไทยกับเสียงในภาษาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนพัฒนาภาษาไทยของตนและมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับภาษาไทย เรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างมีความสุข

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

1. ประวัติศาสตร์อำเภอนครไทย

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 (2553 : 19 - 24) สรุปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อำเภอนครไทยไว้ ดังนี้

อำเภอนครไทยเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก ที่มีมนุษย์เข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคหินใหม่จนถึงยุคโลหะ ประมาณ 5,000-10,000 ปีล่วงมาแล้ว จากหลักฐานด้านโบราณคดีพบว่าชุมชนนี้ได้พัฒนาความเจริญสืบเนื่องกันมาโดยลำดับ เข้าสู่ยุคสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ จวบจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1.1 สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางด้านโบราณคดี ได้ปรากฏการตั้งถิ่นฐานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมของชุมชนนครไทย ว่าเป็นชุมชนที่มีมนุษย์อาศัยอยู่ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยในระยะแรกๆตั้งถิ่นฐานอยู่กระจายทั่วไปตามเพิงผา ถ้ำ ภูเขาและริมสายน้ำ แหล่งโบราณคดีที่สำคัญสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ได้แก่ แหล่งโบราณคดีบ้านบ่อโพธิ์ ตำบลบ่อโพธิ์ ภาพสลักหินถ้ำกา เขาช้างล้วง ตำบลนครไทยถ้ำสลักหินผาขีด ภูขัด ตำบลนาบัว

1.2 สมัยสุโขทัย ชุมชนนครไทยได้พัฒนาการมีความเจริญรุ่งเรืองระดับชุมชนเมือง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า เมืองนครไทย ได้ปรากฏชื่อครั้งแรกในจารึกวัดมหาธาตุ วัดสระศรี หลักที่ 7 ก,จารึกวัดเขากบ หลักที่ 11 และปรากฏชื่อในจารึกหลักที่ 93 ภาษาบาลีว่า “นครเทยย” นอกจากนั้นยังปรากฏชื่อในจารึกวัดบูรพาราม หลักที่ 286 ด้านที่ 1 ที่กล่าวถึงการขยายอาณาเขตของกษัตริย์สุโขทัย แสดงว่านครไทยเป็นเมืองที่ปรากฏชื่ออยู่ในทำเนียบของเมืองอยู่ในอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัยแล้ว โดยมีฐานะเป็นเมืองที่ขึ้นอยู่กับอาณาจักรสุโขทัย

1.3 สมัยอยุธยา พบหลักฐานที่กล่าวถึงดินแดนนครไทย ในสมัยอยุธยามีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านด้านลาวของกรุงศรีอยุธยา และเป็นดินแดนที่อยู่กึ่งกลางระหว่างอาณาจักรล้านช้าง หรือกรุงศรีสัตตนาคนหุตกับอยุธยา

1.4 สมัยรัตนโกสินทร์ จากจดหมายเหตุรัชกาลที่ 3 เมืองนครไทยมีฐานะเป็นเมืองขึ้นของเมืองพิษณุโลก มีฐานะเป็นหัวเมืองเอกของเมืองฝ่ายเหนือ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ก่อนการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เมืองนครไทยมีฐานะเป็นเมืองขึ้นของเมืองพิษณุโลกอยู่ เมื่อจัดการปกครองรูปแบบเทศาภิบาล มณฑลพิษณุโลกได้จัดตั้งขึ้น ในปี พ.ศ.2433 เมืองนครไทยถูกลดฐานะลงเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก จนถึงปัจจุบัน

สรุปว่า อำเภอนครไทยเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์มีการพบหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในดินแดนแห่งนี้ จนกระทั่งสมัยสุโขทัยเมืองนครไทยมีการพัฒนาเป็นชุมชนที่มีความเจริญรุ่งเรือง และมีฐานะเป็นเมืองขึ้นของสุโขทัย ต่อมาในสมัยอยุธยาเมืองนครไทยก็เป็นเมืองอิสระที่อยู่ในฐานะเมืองหน้าด่านของอยุธยา จนกระทั่งในปัจจุบันมีการลดฐานะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก

2. ชาติพันธุ์ของประชากรในอำเภอนครไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 (2553 : 14) กล่าวว่า ชาติพันธุ์ที่รวมเป็นประชากรของอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อาจแบ่งเป็น 2 พวกใหญ่ๆคือ คนไทยพื้นเมืองเดิมและคนอพยพ ซึ่งประกอบด้วยพวกตองสู กุลา ขมุ ซึ่งเป็นชาวเขาที่ถูกนำมาใช้แรงงานในการทำป่าไม้แล้วตั้งถิ่นฐานอยู่มานานแล้ว ชาวลาวจากหลวงพระบาง ชาวลาวจากเวียงจันทน์ ชาวลาวจากแขวงไชยบุรี และชาวลาวอีสาน(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เช่น จากอำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เป็นต้น ผู้อพยพส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เดินทางมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วเคลื่อนย้ายเข้ามาหักล้างถางป่า ตั้งบ้านเรือน เช่น บ้านบุ่งตารอด บ้านโป่งกระเชอ บ้านน้ำพริก บ้าน

นาโพธิ์ บ้านนาจาน บ้านนาคล้าย บ้านนาหนอง เป็นต้น นอกจากนี้จะมีชาวแพร่ น่าน อพยพเข้ามาประกอบการค้า ปัจจุบันคนเหล่านี้ได้กลายเป็นคนนครไทยไปหมด แต่ยังรักษาประเพณีบางอย่างของตนไว้บ้าง เช่น ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีผู้อพยพชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ตามข้อมูลชาวเขาจากหัวหน้าเขตชาวเขาอำเภอนครไทยและสำนักทะเบียนอำเภอนครไทย ชาวเขาเผ่าม้งมี จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านน้ำแจ้งพัฒนา ตำบลนาบัว บ้านห้วยทรายเหนือ ตำบลห้วยเฮี้ย หมู่บ้านร่องกล้าและหมู่บ้านห้วยน้ำไซ ตำบลเนินเพิ่ม หมู่บ้านม้งเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย

กล่าวโดยสรุป คนในอำเภอนครไทยแบ่งออกเป็น 2 จำพวก คือ คนพื้นเมืองเดิมคือพวกที่อาศัยอยู่นครไทยแต่ดั้งเดิม และคนที่อพยพมาจากที่อื่น เช่น พวกตองสู กุลา ขมุ ชาวลาวจากที่ต่างๆ ชาวลาวอีสาน และชนกลุ่มน้อยคือชาวม้ง

3. เศรษฐกิจ การเกษตร การอุตสาหกรรม

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 (2553 : 15 - 17) ได้กล่าวถึงการประกอบอาชีพของประชากรในอำเภอนครไทยว่าประกอบอาชีพได้แก่

3.1 อาชีพเพาะปลูก อาชีพเพาะปลูกนับเป็นอาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลกโดยชาวนครไทยนิยมทำกันมากบริเวณที่ราบและที่ราบระหว่างเขา หรือที่ราบเชิงเขา การเพาะปลูกพึ่งพาอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ พืชสำคัญที่ปลูกมีดังนี้

3.2 ข้าว การเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพสำคัญอันดับ 2 รองจากพืชไร่ ข้าวที่ปลูกจะมีทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว

3.3 ข้าวโพด อำเภอนครไทยเป็นแหล่งปลูกข้าวโพดที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก การปลูกข้าวโพดจะกระจายอยู่ทั่วไปทั้งอำเภอ พื้นที่ที่มีการปลูกข้าวโพดมากที่สุดคือตำบลหนองกะท้าว รองลงมาคือตำบลเนินเพิ่มและตำบลบ่อโพธิ์ตามลำดับ

3.4 มันสำปะหลัง เป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกกันมาก เนื่องจากการปลูกและเก็บเกี่ยวทำได้ง่าย ต้องการน้ำน้อยและเป็นที่ต้องการของตลาด

3.5 ผลไม้ยืนต้น อาชีพการทำสวนผลไม้เดิมปลูกเพียงเพื่อบริโภค แต่ปัจจุบันมีการเพาะปลูกพืชที่สำคัญทั้งพืชอาหารเพื่อกินในครอบครัว และปลูกเพื่อการค้าเป็นรายได้เสริมแก่ครอบครัวพืชที่ปลูกมากได้แก่ กล้วยน้ำว้า มะขามหวาน มะม่วง

3.6 การเพาะปลูกพืชผักและไม้ดอก การเพาะปลูกพืชผักและไม้ดอก ของประชากรอำเภอนครไทย ส่วนใหญ่ปลูกไว้เพื่อบริโภคในครอบครัว พืชผักที่นิยมปลูกได้แก่ ผักสีเขียวเช่น ผักคะน้า กวางตุ้ง ผักกาด หอม ผักชี มะเขือ มะเขือเทศ ปัจจุบันมีการปลูกกะหล่ำปลี แครอท และพืชผักเมืองหนาวอื่นๆตลอดจนไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิดในบริเวณอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตำบลเนินเพิ่ม

3.7 การเลี้ยงสัตว์ ประชากรอำเภอนครไทยนิยมเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค ใช้แรงงานประกอบการเกษตรและการค้า สัตว์ที่นิยมเลี้ยงได้แก่ สุกร โค กระบือ เป็ด

3.8 การทำเกลือที่บ้านบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย เป็นดินแดนที่มีทรัพยากรแร่ธาตุ ประเภทแร่เกลือหิน จึงได้มีการนำแร่เกลือหิน จากบริเวณบ้านบ่อโพธิ์ ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย ซึ่งมีบ่อ

เกลือใกล้กับลำน้ำเฟี้ย โดยชาวบ้านจะนำน้ำเกลือจากบ่อมาต้มจนได้เกลือสินเธาว์ นำไปใช้การประกอบและถนอมอาหาร ตลอดจนแลกเปลี่ยนซื้อขายกับชุมชนอื่น

สำหรับอาชีพของคนในเขตอำเภอนครไทยนั้นสรุปได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม โดยพืชที่นิยมปลูกมากได้แก่ ข้าวโพด ข้าว มันสำปะหลัง ส่วนผักและผลไม้มีไม่มากนัก แต่เดิมคนแถบนี้ปลูกเพื่อยังชีพแต่ปัจจุบันมีการปลูกเพื่อการค้า นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชชนิดใหม่ๆในบางพื้นที่ เช่น แครอท กะหล่ำปลี ในเขตภูเขา ในส่วนของอาชีพเลี้ยงสัตว์นิยมเลี้ยงเพื่อบริโภคและใช้แรงงานในชุมชน

4. สถานที่ท่องเที่ยวอำเภอนครไทย

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 (2553 : 25 - 30) ได้สรุปเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนครไทย โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

4.1 อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 10 ตำบลเนินเพิ่ม ครอบคลุมพื้นที่รอยต่อสามจังหวัด คืออำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีสภาพธรรมชาติที่สวยงามและเคยเป็นยุทธภูมิที่สำคัญ ที่รวบรวมเอาประวัติศาสตร์การสู้รบอันเนื่องมาจากความขัดแย้งของลัทธิและแนวคิดทางการเมือง ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1.1 ด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียนการเมืองการทหาร สำนักอำนาจรัฐ หมู่บ้านมวลชน โรงพยาบาลรัฐ สุสาน (ทปท.) กังหันน้ำ พิพิธภัณฑ์การสู้รบ

4.1.2 สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ลานหินแตก ลานหินปุ่ม ผาชูธง น้ำตกต่างๆเช่น น้ำตกร่มเกล้า น้ำตกภราดร น้ำตกศรีพัชรินทร์ น้ำตกหมันแดง น้ำตกผาลาด น้ำตกตาดฟ้า เป็นต้น

4.2 อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ตั้งอยู่ที่ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย สภาพภูมิประเทศของอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงเป็นภูเขาคล้ายหลังเต่า สูงๆต่ำๆ ทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาว เหนือ-ใต้ จุดสูงสุดคือบริเวณเขาแค สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,028 เมตร จึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่น ห้วยเข็กใหญ่ ห้วยเข็กน้อย ลำน้ำทุ้ม เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงได้แก่ น้ำตกแก่งโสภา ทุ่งแสลงหลวง ทุ่งโนนสน ทุ่งนางพญา

4.3 อนุสาวรีย์พ่อขุนบางกลางหาวและต้นจำปาขาวอายุกว่า 700 ปี ตั้งอยู่ที่วัดกลาง ตำบลนครไทย จากข้อสันนิษฐานของสมเด็จกรมพระยาดำราชานุภาพว่า เมืองนครไทยคือ เมืองบางยางของพ่อขุนบางกลางหาว ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงของอาณาจักรสุโขทัย และตำนานพื้นบ้านของชาวนครไทยมีความเชื่อว่า เมืองนครไทยคือเมืองบางยาง ที่พ่อขุนบางกลางหาวปกครองก่อนที่จะนำไพร่พลไปร่วมกับพ่อขุนผาเมืองยึดเมืองสุโขทัยกลับคืนจากขอมสมาดโขลญลำพง บริเวณวัดกลางมีต้นจำปาขาวซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าเป็นต้นจำปาขาวที่พ่อขุนบางกลางหาวปลูกไว้คู่บ้านคู่เมืองบางยาง ต้นจำปาขาวจึงมีอายุประมาณ 700 ปีเศษ ความแปลกที่แตกต่างจากต้นจำปาอื่นๆคือ ออกดอกเป็นสีขาวนวล

สรุปได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอนครไทยนั้นมีหลากหลายประเภท เช่น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงซึ่งมีสภาพธรรมชาติที่แปลกตาและสวยงาม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี เช่น อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า วัดกลางซึ่งมีต้นจำปาขาว 700 ปี เป็นต้น

5. ประเพณีปักธงชัย

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 (2553 : 31) กล่าวสรุปเกี่ยวกับประเพณีปักธงชัยไว้ว่า ประเพณีปักธงชัยเป็นประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของอำเภอนครไทยประเพณีหนึ่ง ที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากชาวอำเภอนครไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อและยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างมาก

ประเพณีปักธงชัยเป็นประเพณีที่ชาวนครไทยได้จัดทำขึ้นในวันขึ้น 14-15 ค่ำ เดือน 12 โดยชาวนครไทยในอดีตที่ประกอบด้วยชาวบ้านวัดหัวร้อง บ้านในเมือง บ้านวัดเหนือ บ้านหนองลานและหมู่บ้านใกล้เคียง จะนำธงผ้าขาวที่ชาวบ้านร่วมกันทอไปปักที่เขาช้างล้วง โดยชาวนครไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า การปักธงจะทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขและอยู่ดีกินดี หากปีใดไม่ไปปักธงจะทำให้เกิดเภทภัยต่างๆที่ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน บางส่วนกล่าวว่าปักธงเพื่อระลึกถึงพ่อขุนบางกลางหาวเมื่ออพยพมาอยู่ที่เมืองนครไทย ได้เกิดสู้รบกับเจ้าของถิ่นเดิม พระองค์ประสบชัยชนะ จึงเอาผ้าคาดเอวผูกปลายผ้า ปักที่ยอดเขาช้างล้วง

ในปัจจุบันได้กำหนดให้วันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 12 เป็นวันทำพิธีบวงสรวง ประกอบพิธีทางศาสนา มีการจัดริ้วขบวนแห่ของประชาชน มีการประกวดริ้วขบวน ประกวดธง จัดการแสดงต่าง ๆ มีการประกวดธิดาพ่อขุน ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ชาวบ้านและพระภิกษุ จะพร้อมใจกันตั้งขบวน ณ เชิงเขาช้างล้วง เคลื่อนขบวนพร้อมธงผ้าขาว นำธงไปปักบนยอดเขาช้างล้วงเช่นเดิม

6. ภาษาพื้นบ้านนครไทย

ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอนครไทย (มปป. : 23) กล่าวว่า ภาษาพื้นบ้านหรือภาษาถิ่นนครไทยเป็นภาษาถิ่นของภาษาตระกูลไทย (ไต) จากการศึกษาของรองศาสตราจารย์กาญจนา เงารังสีและคณะ พบว่าภาษาพื้นเมืองของคนในอำเภอนครไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาษานครไทยและภาษาด่านซ้าย ภาษานครไทยเป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในกลุ่มที่เคยอยู่มาก่อนตั้งแต่สมัยสุโขทัย ส่วนภาษาด่านซ้ายเป็นภาษาที่ผู้อพยพมาภายหลังส่วนใหญ่สื่อสารในชีวิตประจำวัน กลุ่มที่พูดภาษานครไทยส่วนใหญ่อยู่ตำบลนครไทยและบางหมู่บ้านของตำบลอื่นๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชาวม้งในประเทศไทย

ไขศรี จิตสำราญและคณะ (2549 : 4) กล่าวว่า ชาวเขาเผ่าม้งเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ภาษา และการดำรงชีวิตแตกต่างไปจากชนกลุ่มใหญ่ จึงทำให้ชาวม้งมีความเป็นอยู่รวมทั้งประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นที่แตกต่างน่าสนใจกว่าชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเชื่อ สิ่งที่นอกเหนือธรรมชาติ จึงทำให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ขึ้นเพื่อประกอบพิธีกรรม กิจกรรมที่จะส่งเสริมหรือปลอบขวัญ เพื่อให้กำลังใจหรือเพื่อเป็นความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ที่จะนำพาชีวิตชาวเขาเผ่าม้งให้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประเพณีและวัฒนธรรมดังกล่าวจึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเขาเผ่าม้ง และยังดำรงไว้เพื่อการสืบทอดที่ดีไปยังชนรุ่นหลัง ไม่ว่าจะเป็นประเพณีปีใหม่ม้งการแต่งกาย การปักลายผ้า และการประกอบอาชีพเพื่อความอยู่รอดและความผาสุกในสังคม

1. การตั้งถิ่นฐาน

ประสิทธิ์ ลีปรีชา (2548 : 9-10) กล่าวว่า สามเส้นทางบรรพบุรุษชาวม้งเข้าสู่ดินแดนที่ปัจจุบันเป็นประเทศไทย เส้นทางแรกอยู่บริเวณชายแดนจังหวัดน่านและพะเยา ซึ่งมีดอยภูแว และภูลังกาเป็นหลักจากนั้นกลุ่มที่เข้ามาทางนี้จึงอพยพโยกย้ายต่อไปยังดอยขุนสถาน (จังหวัดน่านและแพร่) ดอยข้าง ดอยอ่างขาง ภูหินร่องกล้า เขาค้อและดอยลานสาง เป็นต้น ส่วนเส้นทางที่สองนั้นเข้ามาทางเส้นทางผาตั้ง ภูชี้ฟ้า ดอยผาหม่น และที่ราบระหว่างเมืองเชียงของกับเชียงแสน จากนั้นข้ามมาที่ดอยยาว ดอยข้างหรือดอยอ่างขาง ดอยผ้าห่มปก และดอยจักตอก ในบริเวณพม่าปัจจุบัน เป็นต้น ส่วนเส้นทางที่สามนั้นข้ามแม่น้ำโขงทางตอนบนบริเวณประเทศลาวและพม่า เหนือท่าขี้เหล็ก แล้วจึงลงมาทางขุหัวแม่คำ ซึ่งอยู่ใกล้บ้านหินแตกอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มที่เข้ามาเส้นทางนี้เป็นกลุ่มที่เข้ามาทีหลังสุด คือ ประมาณช่วงทศวรรษ 2480

การเข้ามาตั้งชุมชนของชาวม้งในบริเวณที่ประเทศไทยในปัจจุบันในช่วงบุกเบิกนั้น ได้ทำการอนุญาตจากผู้นำชุมชนใกล้เคียงที่ตั้งหลักแหล่งอยู่ก่อนแล้ว พร้อมกับการแจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นที่ดูแลในพื้นที่นั้นๆ รับทราบ เป็นต้นว่า ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ข้าหลวง ฯลฯ

2. การตั้งบ้านเรือน

ประสิทธิ์ ลีปรีชา (2548 : 30) กล่าวว่าชาวม้งชอบตั้งบ้านเรือนอยู่บนเขาสูง ๆ ส่วนใหญ่จะอาศัยพื้นที่ลาดจากยอดเขาอยู่ใกล้ๆกับลำธาร รอบๆตัวบ้านจะมีคอกสัตว์ ยุ้งฉางใส่ข้าวเปลือก ถั่ว และข้าวโพด โดยไม่มีรั้วบ้าน ส่วนมากญาติพี่น้องจะปลูกบ้านอยู่ติด ๆ กัน ตัวบ้านปลูกคร่อมอยู่บนพื้นดินที่ทุบแน่น วัสดุส่วนใหญ่ใช้ไม้เนื้ออ่อน ผนังกั้นระหว่างห้องหรือบ้านใช้ลำไม้ไผ่ผ่าคลี่เป็นแผ่นหลังคามุงด้วยหญ้า แต่เสาจะเป็นไม้เนื้อแข็ง แปลนบ้านเป็นแบบง่าย ๆ ตัวบ้านไม่มีหน้าต่าง เนื่องจากอยู่ในที่อากาศหนาวเย็น ใกล้กับประตูเหล็กจะมีเตาไฟขนาดเล็กและแคร่ไม้ไผ่สำหรับนั่งหรือนอนaสำหรับรับแขก ดังที่ ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. (2538 : 179; อ้างอิงจากพระวิชชุพงษ์ แซ่หยาง 2552 : 18-20) ได้กล่าวว่า ด้านซ้ายจะเป็นเตาไฟใหญ่ สำหรับทำอาหารเลี้ยงแขกจำนวนมากและสำหรับต้มอาหารหมู บางบ้านจะมีครกไม้ใหญ่สำหรับตำข้าวเปลือก มีลูกโม่หินสำหรับบดข้าวโพด แป้ง ถั่วเหลือง ใกล้กับที่ทำงานจะมีกระบอกไม้ไผ่รองน้ำตั้งอยู่ สำหรับมุมบ้านฝั่งซ้ายมักกั้นเป็นห้องนอน ภายในบ้านจะมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่ 5 แห่ง คือ ประตูทางเข้าหลัก เสากลาง ผนังบ้านที่ตรงข้ามกับประตูหลัก เตาไฟขนาดใหญ่และเตาไฟขนาดเล็ก

3. ประชากร

ไขศรี จิตสำราญและคณะ (2549 : 16) กล่าวว่า พวกม้งในประเทศไทยแบ่งออกเป็นพวกใหญ่ๆได้ 3 พวก โดยอาศัยความแตกต่างทางด้านภาษาและชื่อที่พวกเขาเรียกตัวเอง รวมทั้งเครื่อง

แต่งกาย ได้แก่ ม้งขาวม้งน้ำเงินและม้งกัวบ์มา สำหรับม้งน้ำเงินยังแยกออกเป็น ม้งดอก ม้งดำ และม้งลาย จังหวัดที่ชาวม้งส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่คือ เชียงราย น่าน ตาก เชียงใหม่ แม่อ่องสอน ลำปาง พิษณุโลก และเพชรบูรณ์

4. ภาษา

ทิพวรรณ เอี่ยมจันทร์ (2549 : 14) กล่าวว่าชาวม้งสามารถใช้ภาษาเผ่าของตนเองพูดคุยกับชาวม้งเผ่าอื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี แต่ชาวม้งไม่มีภาษาเขียนหรือตัวหนังสือเป็นของตนเอง ในปัจจุบันทำให้ชาวม้งต้องเขียนและอ่านหนังสือภาษาม้งโดยการใช้ตัวอักษรหนังสือละติน ดังนั้นเรื่องราวความเป็นมาต่าง ๆ ของชาวม้งจึงอาศัยวิธีการจำและเล่าสืบต่อกันมาเพียงเท่านั้น

5. การปกครอง

พระวิชชุพงษ์ แซ่หยาง (2552 : 18-20) กล่าวว่า กฎบังคับของม้งจะมีลักษณะคล้ายกับกฎหมายอังกฤษ คือ เป็นกฎหมายที่สืบเนื่องจากจารีตประเพณีได้มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จะต่างกันตรงที่ม้งนำเอากฎหมายข้อบังคับไปผูกไว้กับภูติผีม้งเองไม่มีภาษาเขียน ชาวม้งได้ถือหลักปฏิบัติตามจารีตประเพณีอย่างเคร่งครัด ชาวม้งไม่มีหัวหน้าสูงสุด และไม่ได้อยู่รวมกันเป็นที่หนึ่งที่เดียว แต่แยกหมู่บ้านออกไปปกครองกันเองเป็นอิสระไม่ขึ้นอยู่กับสังคม ซึ่งในแต่ละหมู่บ้านจัดเป็นสังคมที่เล็ก สามารถเรียกว่าประชุมโดยตรงได้ การกำหนดวิธีการปกครองก็ใช้วิธีการออกเสียง ซึ่งทุกคนมีสิทธิ์เท่ากันหมด และถือเสียงข้างมากเช่นเดียวกับหลักสากลทั่วไป แต่ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงในการปกครองได้แก่ ผู้ชายเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ผู้หญิง เด็กมีสิทธิเข้าร่วมประชุมรับฟัง และให้ความเห็น แต่ไม่มีสิทธิ์ออกเสียง เพราะถือว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง เชื่อฟัง ปรนนิบัติสามีเท่านั้น สำหรับเด็กนั้นม้งมิได้ถืออายุเป็นเครื่องวัด หากใช้วัดด้วยการเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ความสามารถทำงานตลอดจนผลงานที่ได้กระทำ โดยที่ประชุมหมู่บ้าน จะเป็นผู้พิจารณากำหนด ในปัจจุบันนี้การปกครองของม้งยังคงใช้กฎข้อบังคับนี้อยู่เฉพาะแต่เรื่องเล็ก ๆ ที่ผู้ใหญ่สามารถตัดสินได้เท่านั้น ส่วนถ้าเป็นปัญหาที่ใหญ่ๆนั้นนิยมใช้กฎหมายของประเทศนั้น ๆ

6. กระบวนการยุติธรรม

ในอดีตเมื่อเกิดกรณีพิพาท หรือเหตุการณ์ร้ายแรงในหมู่บ้าน ม้งจะไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่รัฐบาลไทยเข้าไปดำเนินการ ตามกระบวนการยุติธรรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

6.1 คณะผู้เฒ่าผู้แก่ของสกุล ตัดสินข้อพิพาทระหว่างคู่กรณีที่อยู่ในสกุลเดียวกัน

6.2 คณะกรรมการกลางตัดสินข้อพิพาทระหว่างคู่กรณีต่างสกุลกัน ผู้เสียหายนำความไปร้องเรียนต่อหัวหน้าหมู่บ้าน หัวหน้าหมู่บ้านจะเรียกคู่กรณีมาสอบถาม และจะแต่งตั้งคณะกรรมการกลางตัดสินข้อพิพาทดังกล่าว ซึ่งมีวิธีการแต่งตั้ง 2 วิธี

6.3 หัวหน้าหมู่บ้านเป็นผู้แต่งตั้งโดยการยินยอมของคู่กรณี

6.4 คู่กรณีสมัครใจแต่งตั้งเอง คู่กรณีจะต้องเลือกบุคคลซึ่งจะมาเป็นกรรมการฝ่ายละเท่าๆกัน

7. อาชีพ

พระวิชชุพงษ์ แซ่หยาง (2552 : 20 - 21) กล่าวว่า ในอดีตเกษตรกรรมของม้งส่วนใหญ่จะเป็นการเพาะปลูกเพื่อยังชีพ พืชที่นิยมปลูกได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวโพด ถั่ว ฟักทอง ผักกาด พริก หอม กระเทียม ปอ เท่านั้น ยังไม่นิยมนำมาค้าขาย ใช้วิธีแลกด้วยสิ่งของเท่านั้น การปลูกข้าวไร่ส่วนมากม้งจะปลูกข้าวบนดอย โดยในปัจจุบันการเกษตรกรรมของม้งบางส่วนจะมีการปลูกข้าวในนาด้วย เพราะเนื่องจากม้งได้อพยพมาตั้งรกรากในพื้นที่ราบลุ่ม สามารถที่จะทำนาได้

ม้งยังได้รับการพัฒนาที่จะปลูกพืชต่างๆที่เป็นพืชเศรษฐกิจม้งจะมีการปลูกพืชเพื่อจะเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับตนเอง เนื่องจากว่าปัจจุบันระบบเศรษฐกิจเริ่มเปลี่ยนไป และม้งมีความต้องการใช้เครื่องบริโภคเป็นอย่างมาก ดังนั้นม้งจึงต้องมีการดิ้นรนเพื่อที่จะได้รายได้มาจุนเจือครอบครัว ของตนเอง พืชที่นิยมปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ มะม่วง ลำไย ลิ้นจี่ มะขาม และผักที่นิยมปลูกมาเป็นรายได้ ได้แก่ กะหล่ำปลี ขิง ฝ้าย มะเขือเทศ มันสำปะหลัง ซึ่งม้งบางส่วนยังได้ปลูกดอกไม้ขาย ได้แก่ ดอกคาร์เนชั่น ดอกกุหลาบ ฯลฯ ทั้งยังมีการเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงแยกประเภทได้ 3 ประเภท คือ ใช้สำหรับเป็นอาหาร ได้แก่ หมู ไก่ วัว ควาย แพะ แกะ เป็ดและห่าน สำหรับใช้งาน ได้แก่ ม้าใช้ขี่และขนสัมภาระ ใช้สำหรับเป็นสินค้า ได้แก่ วัว ควายและแพะ เป็นต้น

8. วัฒนธรรมและประเพณี

8.1 ประเพณีการแต่งงาน

จุลจิรา บุญมากและคณะ (2547 : 137) กล่าวว่า ชาวม้งจะสอนให้ผู้หญิงรักนวลสงวนตัว เวลาที่จะเกี้ยวพาราสีกันจะต้องทำกันนอกบ้าน หนุ่มสาวจะมีโอกาสได้พบกันในวันขึ้นปีใหม่ โดยการโยนลูกช่วงกัน คู่ไหนถูกใจฝ่ายชายก็จะไปสู่ขอฝ่ายหญิง เป็นการให้เกียรติผู้หญิง และมีการห้ามพี่น้องตระกูลเดียวกันแต่งงานกันเอง ชาวม้งมีความเชื่อเรื่องโชคชะตา ก่อนลูกชายจะแต่งงานกับหญิงสาวคนใดพ่อแม่ฝ่ายชายจะทำพิธีเสี่ยงทายโดยการฆ่าไก่เพื่อดูลิ้นไก่ กระดูกขาไก่ ถ้าผลออกมาไม่ดีก็จะไม่ให้แต่งงานกับหญิงคนนั้น

8.2 ประเพณีที่เกี่ยวกับการเกิด

ไขศรี จิตสำราญและคณะ (2549 : 27) กล่าวว่า ม้งเชื่อว่าการตั้งครรภ์เกิดจากผีพ่อแม่ให้เด็กมาเกิด เมื่อเวลาใกล้คลอดหญิงมีครรภ์จะไม่ไปไหนมาไหนโดยลำพัง การคลอดบุตรโดยทั่วไปเป็นไปตามธรรมชาติ หลังจากคลอดจะทำความสะอาดเด็ก ตัดรกด้วยกรรไกร ถ้าเป็นเด็กชายจะนำรกไปฝังที่เสากลางบ้าน ซึ่งเป็นเสาที่มีผีเสาสถิตอยู่ เพราะเด็กผู้ชายควรจะรู้เรื่องผี ถ้าบุตรเป็นหญิงจะฝังรกไว้ใต้แคร่นอนของมารดา เมื่อเด็กเกิดได้ 3 วัน บิดาจะทำพิธีตั้งชื่อให้ และทำพิธีขอบคุณผีพ่อผีแม่ที่ส่งเด็กมาเกิด พร้อมทั้งบอกกล่าวผีบ้านให้คุ้มครองเด็ก และรับไว้เป็นสมาชิกของครัวเรือนและวงศ์ตระกูล พวกม้งเชื่อว่าเด็กที่เกิดไม่ครบ 3 วันยังไม่เป็นมนุษย์ จึงยังไม่ตั้งชื่อให้ หากเด็กผู้นั้นตายลงจะไม่ทำบุญศพให้ตามประเพณี แต่จะถูกนำไปฝังเช่นสัตว์

8.3 ประเพณีที่เกี่ยวกับการตาย

ไขศรี จิตสำราญและคณะ (2549 : 27-28) กล่าวว่า เมื่อมีคนตายญาติพี่น้องจะช่วยกันล้างหน้าทาแป้งและแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่ให้แก่ศพ เมื่อแต่งตัวศพเสร็จแล้วจะวางศพนอนขนานกับฝาผนังซึ่งอยู่ตรงข้ามกับประตูหน้าบ้าน โดยทั่วไปพิธีศพจะกินเวลานานมาก ทั้งนี้เพื่อรอให้ญาติพี่น้องที่อยู่ไกลออกไปได้มีโอกาสมาร่วมพิธีด้วย เสียงแคนและโดยเฉพาะเสียงกลองจะเป็นสัญลักษณ์แสดงว่า

มีพิธีศพในบ้านนั้น ส่วนเสียงแคนนั้นมีเพลงเฉพาะในพิธีศพจะนำไปเป่าเล่นในโอกาสอื่นไม่ได้ ส่วนกลองนั้นถ้าไม่มีพิธีศพห้ามเป่าโดยเด็ดขาด การตายโดยโรคระบาดนั้นจะนำไปฝังโดยทันที ไม่มีการจัดงานศพแต่อย่างใด

การทำบุญศพผู้มีอายุมากซึ่งมีลูกหลานเป็นจำนวนมาก มักจะเป็นงานใหญ่ เพราะลูกชายทุกคนจะต้องฆ่าวัวให้บิดามารดาคนละหนึ่งตัว ส่วนลูกสาวอาจจะรวมเงินซื้อวัวฆ่าทำบุญให้พ่อแม่ของตนด้วย

ม้งนิยมฝังศพในตอนเย็น เพราะเชื่อว่าถ้าฝังในตอนเช้าผีคนตายจะกลับมารบกวนคนทางบ้าน แต่ถ้าฝังในตอนเย็นผู้ตายจะเดินไปตามทางของตนเหมือนตะวันตกดินจะไม่กลับมารบกวนทางบ้านอีก เมื่อแห่ศพไปฝังหมอแคนจะเป็นผู้เป่าแคนเดินนำหน้าขบวน หลังพ้นบ้านผู้ตายไปแล้วประมาณ 1 กิโลเมตรหมอแคนจะหยุดเป่าแล้วเดินลอดใต้ศพวิ่งกลับบ้าน ญาติผู้หนึ่งจะถือโคมไฟส่องทางให้คนตายหลงทางและกลับบ้านไม่ได้ พอถึงเวลาเย็นใกล้ค่ำญาติจะไปจุดโคมไฟที่ถูกทิ้งไว้ โดยมีความเชื่อว่าเมื่อผีคนตายจะกลับบ้านเมื่อมาพบโคมไฟจะผิงแล้วเดินทางกลับไปยังที่ฝังศพ เพราะไม่สามารถหาทางกลับไปบ้านเดิมได้ หลังจากฝังศพแล้ว 3 วัน ญาติผู้ตายจะนำหินก้อนไปกองเรียงไว้บนหลุมศพเชื่อว่าเป็นการสร้างบ้านให้ผีผู้ตายอยู่ หลังจากนั้นประมาณ 13 วัน จะทำพิธีเชิญวิญญาณผู้ตายกลับไปเยี่ยมบ้านเพื่อกินไก่ ภายใน 1 ปี ทางบ้านผู้ตายจะทำการปล่อยผีผู้ตายให้ไปเกิด หากไม่ประกอบพิธีนี้ผู้ตายจะไม่สามารถไปเกิดได้ และจะกลับมารบกวนญาติพี่น้อง บันดาลให้เจ็บป่วยหรือทำให้สัตว์ตายได้

8.4 ประเพณีวันขึ้นปีใหม่

จุลจิรา บุญมากและคณะ (2547 : 136) กล่าวว่าประเพณีขึ้นปีใหม่หรือประเพณีฉลองปีใหม่ซึ่งเป็นงานรื่นเริงของชาวม้ง ทุกๆปีจะจัดขึ้นหลังจากได้เก็บเกี่ยวผลผลิตในรอบปีเรียบร้อย และเป็นการฉลองถึงความสำเร็จในการเพาะปลูกของแต่ละปีซึ่งจะต้องทำพิธีบูชาผีฟ้า ผีป่า ผีบ้าน ที่ให้ความคุ้มครองและดูแลความสุขสำราญตลอดทั้งปี รวมถึงผลผลิตที่ได้ในรอบปีด้วย ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะทำการฉลองกันอย่างพร้อมเพรียงกันหรือตามวันเวลาที่สะดวกของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งโดยมากจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ประเพณีฉลองปีใหม่ม้งนี้ชาวม้งเรียกกันว่า “น่อเป๊โจ่วฮ์” แปลตรงตัวได้ว่า “กินสามสิบ” เนื่องจากชาวม้งจะนับช่วงเวลาจันทรคติ โดยจะเริ่มนับตั้งแต่ ขึ้น 1 ค่ำ ไปจนถึง 30 ค่ำ (ซึ่งตามปฏิทินจันทรคติจะแบ่งออกเป็นข้างขึ้น 15 ค่ำ และข้างแรม 15 ค่ำ) เมื่อครบ 30 ค่ำจึงนับเป็น 1 เดือนดังนั้นในวันสุดท้าย (30 ค่ำ) ของเดือนสุดท้าย (เดือนที่ 12)ของปีจึงถือได้ส่าเป็นวันส่งท้ายปีเก่า ช่วงวันฉลองปีใหม่ส่วนใหญ่จะตกอยู่ประมาณช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ในวันดังกล่าวหัวหน้าครอบครัวของแต่ละบ้านจะประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อความเป็นสิริมงคลของครัวเรือน ถัดจากวันส่งท้ายปีเก่าไป 3 วัน คือวันขึ้น 1 ค่ำ 2 ค่ำ และ 3 ค่ำของเดือน 1 จัดเป็นวันฉลองปีใหม่อย่างเป็นทางการ ซึ่งทุกคนจะหยุดหน้าที่การงานทุกอย่างในช่วงวันดังกล่าวนี้ แต่อย่างไรก็ตามมีการจัดขึ้นเพื่อผ่อนคลาย พักผ่อน พบปะสังสรรค์กันในหมู่ผู้ใหญ่ ส่วนหนุ่มสาวก็จะได้มีโอกาสไปเที่ยวต่างหมู่บ้าน ต่างจังหวัด หรือเล่นโยนลูกช่วงสนุกสนานกันในหมู่บ้านหลังจากที่ได้เหน็ดเหนื่อยจากการทำงานทำไร่ทำนามาตลอดทั้งปี อีกทั้งเป็นการรวมญาติพี่น้องในตระกูลเดียวกัน แล้วทำพิธีปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายปีละ 1 ครั้ง เป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ในปีต่อไปอย่างมีความสุข นอกจากนี้ประเพณีปีใหม่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ โดยมีการเซ่นไหว้ผู้ที่ล่วงลับ

ไปแล้ว ให้มาร่วมรับประทานอาหารเป็นวิธีสอนให้ทุกคนมีความกตัญญู นึกถึงบรรพบุรุษที่เสียชีวิตไปแล้ว

8.5 การดูแลรักษาความเจ็บป่วย

ทิพวรรณ เอี่ยมจันทร์ (2547 : 14) กล่าวว่า ในการดูแลรักษาสุขภาพชนเผ่าม้ง กล่าวเป็น 2 ส่วน คือ การดูแลรักษาป้องกันด้วยการใช้สมุนไพร หรือยาพื้นบ้าน พึ่งพาอาศัยหมอสมุนไพร (ถือชั่ว แปลว่าหมอหรือหมอประจำหมู่บ้าน) เป็นผู้ที่เอายาที่หาได้จากบริเวณรอบๆที่อยู่อาศัยมาประกอบเป็นยาพื้นบ้าน เพื่อใช้ในการรักษาร่างกายแล้วบำบัดรักษาโรคภัยต่างๆ ในการบำบัดรักษาเริ่มจากหมอสมุนไพรทำพิธีเสี่ยงทายด้วยการโยนไม้เสียงทาย (กัวะ) หรือวินิจฉัยว่าป่วยด้วยสาเหตุว่าเพราะสาเหตุอะไร หากสาเหตุมาจากธรรมชาติอาจไม่ยุ่งยากในการเยียวยารักษา ส่วนการเจ็บป่วยที่มาจากสิ่งเหนือธรรมชาตินั้นเชื่อว่าเป็นขวัญหรือวิญญาณของผู้ป่วยอ่อนแอหรือออกจากร่างไป กล่าวโดยสรุปการรักษาเยียวยาผู้เจ็บป่วยต้องอาศัยบุคคล 3 ฝ่าย คือ หมอคาถา ซึ่งมีความสามารถในการใช้เวทมนตร์ในการรักษา หมอยา เป็นผู้รู้ในการใช้สมุนไพรเป็นยารักษาโรคและหมอผีเป็นผู้ประกอบพิธีในการรักษา

8.6 การละเล่น

พระวิชชุพงษ์ แซ่หยาง (2552 : 29 - 33) สามารถจัดการละเล่นได้ 8 ประเภท

8.6.1 การละเล่นลูกช่วง ในวาระวันขึ้นปีใหม่ม้งจะมีการละเล่นเพื่อฉลองปีใหม่ จุดประสงค์ของการเล่นลูกช่วงเพื่อความสนุกสนานเป็นการฉลองปีใหม่ และเป็นการหาคู่ให้กับหนุ่มสาว เพื่อมิตรภาพที่ดีต่อกัน หญิงที่แต่งงานแล้วไม่มีสิทธิ์การเล่นลูกช่วงอีก ส่วนผู้ชายที่แต่งงานแล้วสามารถเล่นได้แต่กับหญิงที่ยอมเล่นกับตน

8.6.2 การเล่นลูกข่าง หรือที่เรียกกันว่า “เดาต๊อลุ” เป็นการละเล่นอีกอย่างหนึ่งที่นิยมเล่นกันในวันปีใหม่ของม้ง เป็นการละเล่นสำหรับผู้ชายโดยเฉพาะ การเล่นลูกข่างในโอกาสเช่นนี้จะแยกเป็นวงผู้ใหญ่และเด็กจุดประสงค์การเล่นเพื่อความสนุกสนานสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านด้วยกัน

8.6.3 เพลงม้ง ม้งจะมีเพลงหลายชนิด ซึ่งจะใช้ร้องแตกต่างกันไปตามเทศกาล ตัวอย่างเพลงที่ใช้ในงานเทศกาลปีใหม่ ได้แก่ เพลงร้องในเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ เพลงใบไม้ เพลงจิ้งหน่อง

8.6.4 การเต้นรำของม้ง การแสดงเต้นรำในเทศกาลปีใหม่ม้งม้งมีการแสดงอยู่มากมาย เช่น การรำกระด้ง การรำเก็บใบชา การฟ้อนงิ้ว การแสดงการเป่าขลุ่ยของม้ง จะแสดงในงานเทศกาลวันสำคัญอื่นๆเท่านั้น เป็นการสื่อถึงเครื่องดนตรีของม้ง และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของม้ง ซึ่งขลุ่ยนั้นเป็นเครื่องดนตรีคู่กายของม้งชายม้งมักจะไม่ค่อยกล้าที่จะบอกรักสาว ดังนั้นจึงต้องอาศัยขุล่ยเป็นสื่อในการบอกรักสาว

8.6.5 การแสดงรำกระด้งของม้ง จะแสดงในเทศกาลปีใหม่และวันสำคัญต่างๆเท่านั้น เป็นการสื่อถึงเครื่องมือเครื่องใช้ม้ง ซึ่งอดีตนั้นม้งนิยมใช้กระด้งในการฝัดข้าว หรือใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำขนมปัง ดังนั้นม้งจะขาดกระด้งไม่ได้เลย

8.6.6 การแสดงรำเก็บใบชาของม้งจะแสดงในเทศกาลปีใหม่และวันสำคัญต่างๆเท่านั้น ซึ่งอดีตม้งนิยมเก็บใบชานำมาต้มเป็นน้ำชาดื่มในชีวิตประจำวัน

8.6.7 การแสดงรำใบพัดของม้ง เป็นการสื่อถึงความอ่อนช้อยของหญิงสาวม้ง การแสดงเป่าแคนของม้ง เป็นการสื่อถึงวิถีชีวิตม้ง เนื่องจากเครื่องดนตรีแคนนั้นเป็นอุปกรณ์คู่กายของชายม้งที่ใช้ในการบอกรักกับหญิงสาว หรือสามารถที่จะใช้แคนในการทำพิธีกรรมต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น

9. ชาวเขากับการเรียนการสอนภาษาไทย

อรุณ กิ่งจันทร์ (2522 : ก) ได้เสนอแนะวิธีการไว้ดังนี้

9.1 ความสามารถในการอ่าน ได้แก่ การอ่านออกเสียงถูกต้อง ชัดเจน สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง

9.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ การหาใจความสำคัญของเรื่อง การลำดับเรื่องที่อ่าน การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

9.3 ความสามารถในการจำเรื่องที่อ่าน ได้แก่ จำข้อความและเรื่องที่อ่านได้ เลือกจำข้อความที่เป็นแก่นของเรื่องได้

9.4 ความสามารถในการสะกดคำ แจกลูก รู้กฎเกณฑ์มาตราตัวสะกด จำพยัญชนะ สระที่จำเป็นได้ จำคำต่างๆ รู้ความหมายของคำและสำนวนต่างๆนำกฎเกณฑ์การแจกลูกไปอ่านคำใหม่ได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประนอม แดงงาม (2554 : 17)ได้สรุปว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีผู้เรียนคละความรู้ความสามารถและทุกคนช่วยกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความสำเร็จของทุกคนเป็นผลงานของกลุ่ม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 151) ได้อธิบายถึง การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ว่าเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งจัดผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ (3-5 คน) ซึ่งจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน โดยจะมีคนเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ในกลุ่ม และในการจัดกิจกรรมสมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยเฉพาะคนเก่งจะต้องช่วยเหลือคนปานกลางและคนอ่อนให้มีความสามารถใกล้เคียงกันตนมีความรับผิดชอบต่องานในกลุ่มร่วมกัน เพราะการฝึกฝนกิจกรรมแต่ละครั้งคะแนนที่ได้จะเป็นคะแนนของกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546 : 134) ได้อธิบายถึงการจัดการเรียนรู้ร่วมมือว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นประกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมีลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจนมีการทำงานร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีความรักผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้คนเองของและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมบัติ การจนารักพงศ์ (2547 : 5) ได้อธิบายถึงการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ (4-5 คน) ที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่มสมาชิกมีความสัมพันธ์กันในทางบวกมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรอบผลงานของ

กลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคนคือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มคือ ความสำเร็จของทุกคน

ทิศนา แขมมณี (2548 : 49-61) ได้อธิบายถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-5 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากความเห็นของนักวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มโดยร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยกลุ่มมีผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทุกคนภาพในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนของตนและส่วนรวมผลลัพธ์ที่ได้เป็นความสำเร็จของกลุ่ม

3. หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิศนา แขมมณี (2548 : 49-61) ได้อธิบายถึงหลักการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่าหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนควรร่วมมือในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันซึ่งมีหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยกันกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องตระหนักว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกันดังนั้นทุกคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกอื่น ๆในกลุ่มด้วยเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากันมีปฏิสัมพันธ์กันการที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาอาศัยกันเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆสมาชิกในกลุ่มจะห่วงใยไว้วางใจ ส่งเสริมและช่วยเหลือกันในการทำงานต่าง ๆร่วมกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคมการที่สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันการทำงานจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆเช่นทักษะการทำงานกลุ่มทักษะการสื่อสารทักษะการแก้ปัญหาทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นรวมทั้งการยอมรับไว้วางใจกันและกันงานจึงจะดำเนินไปได้

4. การเรียนรู้กันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นเช่นการวิเคราะห์วิธีการทำงานของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม

5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและพยายามทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถไม่มีใครที่จะได้รับผลประโยชน์โดยที่จะไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องตรวจสอบผลงานทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มอาจจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆหรือจับคู่เพื่อจะได้มีโอกาสเอาใจกันและกัน การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม

จากหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้นั้นสมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่มโดยจะต้องช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและในการทำงานร่วมกันสมาชิกต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยอมรับไว้วางใจกันรวมทั้งมีการตรวจสอบผลงานของสมาชิกในกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

3. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548 : 134 - 135) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1.1 ครูสอนทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน

1.2 จัดกลุ่มนักเรียน

1.3 บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน

1.4 บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

2.1 ครูอธิบายเนื้อหาบทเรียน

2.2 ให้งาน

ขั้นที่ 3 ทำงานกลุ่ม

นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ตรวจผลงานและคะแนนทดสอบ

4.1 ครูตรวจผลงาน (กลุ่มและ/หรือรายบุคคล)

4.2 ครูทดสอบ (กลุ่มและ/หรือรายบุคคล)

ขั้นที่ 5 สรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

5.2 ครูและนักเรียนประเมินผลการทำงานที่กลุ่ม

4. ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทิศนา แขมมณี (2545 : 102) ได้อธิบายถึงประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่ากลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้กันโดยทั่วไปมี 3 ประเภทดังนี้

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative)กลุ่มประเภทนี้ครูจัดขึ้นโดยการวางแผนจัดระเบียบกฎเกณฑ์วิธีการและเทคนิคต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สามารถต่างๆอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นหลายๆชั่วโมงติดต่อกันหลายสัปดาห์จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบไม่เป็นทาง (Informal Cooperative) กลุ่มประเภทนี้จัดขึ้นชั่วคราวเฉพาะกิจโดยสอดแทรกการสอนปกติ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยายครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่ง

เกิดความสัมพันธภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพันห่วงใยช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

5. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทิศนา แขมมณี (2548 : 102) ได้อธิบายถึงรูปแบบการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบจะมีวิธีการหลักๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่มการศึกษาเนื้อหาสาระการทดสอบการคิดคะแนนและระบบการให้รางวัลแตกต่างกันออกไปเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะแต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดต่างก็ใช้หลักการเดียวกันคือหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการและมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกันคือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกันความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นิยมใช้ทั่วไปในปัจจุบันมี 8 รูปแบบ ดังนี้

5.1 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอร์ (JIG - SAW) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ ๔ คน กลุ่มนี้เรียกว่ากลุ่มบ้าน (Home Groups) มอบหมายเนื้อหาให้ข้อย่อยแตกต่างกันแล้วกลับไปกลุ่มที่มีเนื้อหาเดียวกันเรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เมื่อศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดก็กลับไปกลุ่มบ้าน สอนเพื่อนในกลุ่มในเรื่องสาระของตน สมาชิกของกลุ่มได้รายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดและทดสอบนำคะแนนทดสอบรายบุคคลมารวมกันหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

5.2 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบเอส.ที.เอ.ดี (STAD) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละกันตามความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เรียนว่ากลุ่มบ้านของเราสมาชิกในกลุ่มรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกันเป็นหลายตอนและสมาชิกในกลุ่มทำแบบทดสอบแต่ละตอนเก็บคะแนนไว้แล้วหาค่าเฉลี่ยของตนไว้ สมาชิกทดสอบรวมยอดครั้งสุดท้ายเอาคะแนนรวมยอดลบคะแนนเฉลี่ยก็จะได้คะแนนเฉลี่ย คะแนนพัฒนาการมารวมกันในกลุ่มกลุ่มใดได้คะแนนสูงได้รับรางวัล

5.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอลที (LT) (Learning Together) จัดกลุ่มผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง - ปานกลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันโดยกำหนดบทบาทให้แต่ละคนมีหน้าที่ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้กลุ่ม สรุปคำตอบร่วมกันส่งคำตอบเป็นผลงานของกลุ่ม ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไรสมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนเท่ากันทุกคนในการทำกิจกรรมครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการเรียนรู้รูปแบบแอลที (LT)

5.4 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจี.ไอ (G.I) (Group Investigation) รูปแบบนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง - ปานกลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดยแบ่งหัวข้อย่อยให้สมาชิกไปศึกษาหาคำตอบ โดยให้ผู้เรียนอ่อนเลือกก่อนเมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็มาให้กลุ่มกลุ่มอภิปรายร่วมกันสรุปผลการศึกษานำเสนอหน้าชั้น

5.5 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบที.เอ.ไอ (TAI) (Team AssistedIndividualization) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) เรียกกลุ่ม “บ้านของเรา” สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระมาศึกษาร่วมกันและสมาชิกจับคู่ทำแบบฝึกทักษะแล้วใครทำแบบฝึกทักษะได้ 75% ไปรับการทดสอบรวบยอดนักเรียนไม่ช่วยเหลือกันคนที่ซ่อมต้อง

ช่วยจนทำได้จึงจะได้จึงจะได้ทดสอบรวบยอดเมื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จเอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

5.6 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบที.จี.ที (TGT) (Team Games Tournament) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง - ปานกลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่มบ้านของเรา สมาชิกในบ้านรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นตามความสามารถคือคนเก่งแข่งกับคนเก่ง คนอ่อนแข่งกับคนอ่อนและรวมคะแนนของตนได้ตามโบนัสที่กำหนด เมื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จเอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

5.7 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC) (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้สอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะมีขั้นตอนดังนี้ แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่านสมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คนอีก 2 คนแตกต่างกัน ครูจะเรียกคู่ที่มีระดับความรู้เท่ากันมาสอนให้กลับเข้ากลุ่มแล้วเรียกคู่ต่อไปที่มีความรู้ต่างกันมาสอนและทดสอบรายบุคคล คะแนนที่ได้เป็นทั้งรายบุคคลและทีม

5.8 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) รูปแบบนี้คล้ายคลึงกับรูปแบบจี.ไอ ซึ่งมีขั้นตอนคือ จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ(เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มรับเนื้อหาสาระมาร่วมกันไปศึกษาสืบค้น โดยสมาชิกรับเนื้อหาตามความสามารถ ให้คนอ่อนเลือกเนื้อหาก่อน เมื่อแต่ละคนศึกษาเนื้อหาแล้วกลับเข้ากลุ่มเอาคำตอบให้กลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปผลการศึกษาเสนอผลงานหน้าชั้น

สรุปว่า วิธีเรียนแบบร่วมมือที่มีวิธีการหลักๆ ที่แตกต่างกันเช่น การจัดกลุ่มการศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนนระบบ การให้รางวัล แต่ไม่ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบใดก็จะมีหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เหมือนกันอยู่ 5 ประการดังกล่าวมาแล้ว

6. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทิศนา แขมมณี (2545 : 102) ได้อธิบายถึงการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ว่า ครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบครบ 5 ประการและใช้เทคนิควิธีการต่างๆในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผลในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

6.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

6.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการ

6.1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็กประมาณ 3-6 คน กลุ่มขนาด 4 คนจะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

6.1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่มหมายถึงการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มโดยกลุ่มประกอบไปด้วยสมาชิกที่คละความสามารถในด้านต่างๆ

6.1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

6.1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์ ครูจำเป็นต้องออกแบบจัดห้องเรียนหรือสถานที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานกลุ่ม

6.1.6 จัดสาระวัสดุหรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำวิเคราะห์สาระ/งาน/หรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้น ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการช่วยกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียน

6.2 ด้านการสอนครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันดังนี้

6.2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่างๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน

6.2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

6.2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบายกฎเกณฑ์ระเบียบกติกาบทบาทหน้าที่และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

6.2.4 อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

6.2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงานการทดสอบการตรวจสอบผลงานเป็นต้น

6.2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงให้ผู้เรียนรู้อย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้างจะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนและพยายามจะแสดงพฤติกรรมนั้น

6.3 ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

6.3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

6.3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงานหรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่างๆของสมาชิกให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริมและบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของกลุ่ม

6.3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือครูสามารถเข้าไปชี้แจงสอนซ้ำหรือให้มีความช่วยเหลืออื่นๆ

6.3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

6.4 ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

6.4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

6.4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มเพื่อให้กลุ่มโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

7. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิศนา แขมมณี (2545 : 263) ได้อธิบายถึงทฤษฎีหลักการและแนวคิดของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1974 : 213-240 ; อ้างอิงจาก สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2542 : 5) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งด้านจิตใจและสติปัญญาหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการประกอบด้วย (1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน(Positive Interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน(2)การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากันมีปฏิสัมพันธ์กัน(Face to Face Interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ (3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social Skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) ที่ใช้ในการทำงาน (5) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มสามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้(Individual Accountability) หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกันนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่างๆได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

ทฤษฎีสนามของเคริ์ท เลวิน

ทิศนา แขมมณี (2545 : 263) ได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสนามของ เคริ์ท เลวิน ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ในกลุ่ม
2. โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน
3. การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำความรู้สึกและความคิด

ทฤษฎีแรงจูงใจ

อารี พันธ์มณี (2545 : 198-200) ได้อธิบายถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังนี้

1. การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้ง 2 อย่าง จากการพิจารณาโดยละเอียดเกี่ยวกับอิทธิพลของการชมเชยและการตำหนิปรากฏว่า โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการตำหนิบ้างเล็กน้อย เด็กโตชอบการชมเชยมากกว่าการตำหนิ การชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กหญิงน้อยกว่าเด็กชาย ส่วนเด็กที่เรียนดีนั้นเมื่อถูกตำหนิจะมีความพยายามมากกว่าที่ได้รับคำชมเชย

2. การสอบบ่อยครั้งคะแนนจากการสอบจะเป็นสิ่งจูงใจมีความหมายต่อนักเรียนอย่างมาก การทดสอบบ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นนักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทำให้นักเรียนตื่นตัวในการเรียนสนใจ เอาใจใส่ จริงจังมากขึ้น จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนด้วย

3. การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยการเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่จะทำ ให้นักเรียนสนใจใคร่รู้เพื่อให้เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมด้วย

ตนเอง หัวข้อเหล่านี้อาจเป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าสงสัยไม่แน่ใจหรือเกิดความรู้สึกขัดแย้งก็ได้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจจนกว่าจะสามารถค้นคว้าหาความรู้มาสนองความสนใจนั้นได้ อย่างไรก็ตามการกำหนดหัวข้อต้องพึงระวังอย่าให้ยากเกินความสามารถหรือต้องใช้เวลานานเกินไปเพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและหมดความสนใจและทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของนักเรียนคนนั้นได้

4. วิธีการที่แปลกใหม่ ควรนำวิธีการที่แปลกใหม่เพื่อเร้าความสนใจโดยใช้วิธีการใหม่ซึ่งนักเรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้นักเรียนร่วมกันวางเค้าโครงประเมินผลการเรียนการสอนให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่างๆซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำ วิธีการแปลกใหม่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนการสอน

5. ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่งานที่นักเรียนทำสำเร็จเพื่อยั่วยุให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้นและครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมกำลังอย่างทั่วถึงกันไม่ควรเน้นเฉพาะผู้ที่ชนะแข่งขันเท่านั้นแต่อาจให้รางวัลกับการแข่งขันกับตนเองก็ได้

6. ตัวอย่างจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยและคาดไม่ถึง การยกตัวอย่างประกอบการสอนควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยแล้วเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

7. เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อน การนำเอาสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งที่เคยรู้มาก่อนจะทำให้เข้าใจง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้นซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้นเพราะคาดหวังไว้ว่าจะได้นำเอาสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อไป

8. เกมและการเล่นละคร การสอนที่ให้เด็กได้ปฏิบัติจริงทั้งในการเล่นเกมและการแสดงละครทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนจะช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นด้วย

9. สถานการณ์ที่ทำให้นักเรียนไม่พึงปรารถนา สถานการณ์ในชั้นเรียนที่อาจทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่พอใจ ขัดแย้ง ควรหาทางลดหรือขจัด เพราะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอาจทำให้ไม่เข้าใจบทเรียนได้ ฉะนั้นในการเรียนการสอนครูต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนให้สนใจเรียนเสียก่อนจึงจะเรียนได้ดี ด้วยการนำเอาหลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนได้สาเหตุที่การเรียนรู้แบบร่วมมือกันได้ผล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ทิศนา แขมมณี (2548 : 69-70) ได้อธิบายถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค LT ไว้ว่าเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อนที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 4 คน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่ด้วยกัน กลุ่มย่อยกลุ่ม 4 คน ศึกษาเนื้อหาร่วมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ เช่น สมาชิกคนที่ 1 : อ่านคำสั่ง สมาชิกคนที่ 2 : หาคำตอบสมาชิกกลุ่มคนที่ 3 : หาคำตอบ สมาชิกที่ 4 : ตรวจคำตอบกลุ่มย่อยสรุปคำตอบร่วมกันส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานของกลุ่มผลงานของกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน ดังนั้นผู้สอนจะต้องใช้

เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

1. วัตถุประสงค์ของการเรียนการการสอนของรูปแบบแอล.ที (LT)

1.1 เพื่อมุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ

1.2 เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมต่างๆเช่นทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นทักษะการสร้างความสัมพันธ์

1.3 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ทักษะการคิดการแก้ปัญหาและอื่น ๆ

2. หลักการแบ่งกลุ่มการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 152) ได้อธิบายถึงหลักการแบ่งกลุ่มไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ตรวจสอบคะแนนที่เคยสอบผ่านมาแล้วของนักเรียนทุกคนในห้องแล้วเรียงคะแนนจากคะแนนสูงสุดไปหาต่ำสุด

2.2 ลำดับหมายเลขตามคะแนนจากคะแนนสูงสุดเป็นหมายเลข 1 ไปจนถึงคะแนนต่ำสุด เป็นหมายเลขสุดท้าย ตามลำดับ

2.3 คำนวณดูว่าสมาชิกในห้องมีกี่คนและครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกี่กลุ่ม

2.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนดังนี้จะได้นักเรียนคละกันพอดี การใช้กระบวนการกลุ่มแบบนี้จะช่วยลดภาระการฝึกฝนของครู นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนกันเอง ช่วยเหลือกัน ส่งผลให้คนอ่อนและคนปานกลางเรียนดีขึ้น มีความร่วมมือของกลุ่มดีขึ้น นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. ขั้นตอนการสอนกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ Learning Together (LT)

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 39) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบแอล.ที. (LT) ไว้ดังนี้

3.1 ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว

3.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มคละความสามารถกัน กลุ่มละ 4-5 คน

3.3 ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น

3.4 แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจคำตอบ (ข้อมูล)

3.5 แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จและส่งเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

จากหลักการทฤษฎีการเรียนแบบร่วมมือและความเห็นของนักวิชาการพอสรุปขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT ได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 ขั้นแนะนำทักษะในการเรียนระเบียบกลุ่มบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม

1.2 แจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

1.3 แบ่งกลุ่ม 2-6 คน คละความสามารถ เพศ

2. ขั้นสอน

2.1 นำเข้าสู่บทเรียนสรุปเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว

2.2 แนะนำเนื้อหาแหล่งข้อมูลมอบหมายงาน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

3.1 เรียนรู้ร่วมกันแบบ LT

3.2 ร่วมกันทำกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.3 ร่วมตัดสินใจ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

ชิ้นงานของกลุ่ม 1 ชิ้นงานหรือกระดาษคำตอบแผนที่เป็นตัวแทนกลุ่ม พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง แก้ไขปรับปรุง และทดสอบความรู้

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ข้อดีและข้อกำจัดของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT)

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545 : 175) ได้ให้ข้อดีและข้อกำจัดของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT)

ข้อดี

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับผู้อื่น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนรู้

ข้อจำกัด

1. ถ้าผู้เรียนขาดการเอาใจใส่และความรับผิดชอบส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการดูแลเอาใจใส่

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548 : 135) ได้ให้ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานและการเรียนรู้
2. นักเรียนรู้ทักษะของการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. นักเรียนซึ่งมีปฏิกิริยาต่อกันและกันนั้นได้เกิดการเรียนรู้ในเจตคติค่านิยมและความรู้ซึ่งกันและกัน
4. นักเรียนได้ฟังความคิดเห็นจากคนอื่นทำให้มีความคิดกว้างขวาง

ข้อจำกัด

1. ถ้านักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอาใจใส่ ขาดความกระตือรือร้นจะส่งผลต่อกลุ่มการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ

2. ในการทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน คนอ่อนไม่ออกความคิดหรือคิดช้าเป็นผลต่อการทำงานกลุ่มทำให้คนคิดช้าไม่ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆประมาณ 4 คน ผู้เรียนในกลุ่มมีระดับความสามารถต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำงานที่มอบหมายด้วยกันและมีความรับผิดชอบร่วมกันซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพ

1. ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนหมายถึงองค์รวมของประสิทธิภาพ(Efficiency)ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูก (Do the Thing Right) คือการเรียนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิผล (Effectiveness) ในความหมายของการทำที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (Get the Right Thing Done) นั้นหมายถึงผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจสั้นๆว่า “ ประสิทธิภาพ ” ของสื่อการเรียนการสอน

2. แนวคิดในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

เผชิญ กิจระการ (2544 : 44-51) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนที่ควรคำนึงถึงมีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้

2. เนื้อหาของบทเรียนสร้างขึ้นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

3. แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนจำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจุดประสงค์

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า ในการหาประสิทธิภาพของสื่อนั้นจะต้องศึกษาเนื้อหาในบทเรียนการกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนการสอน การจัดทำแบบทดสอบและการสร้างสื่อว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง

3. การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

วิธีการหาประสิทธิภาพของการสื่อที่สร้างขึ้นมี 2 วิธีดังนี้

3.1 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้และเหตุผล ในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมในด้านการนำไปใช้และผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

3.2 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย เช่น บทเรียนโปรแกรม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอนแผนการสอนแบบฝึกทักษะเป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น E_1/E_2 =75/75, E_1/E_2 = 80/80, E_1/E_2 = 85/85, E_1/E_2 = 90/90 เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ(E_1/E_2)มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง E_1/E_2 =80/80 ดังนี้

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกทักษะหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 หลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_2) คือจำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post –test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ทุกคนส่วนตัวเลข 80 หลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post –test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นแบบทดสอบหลังเรียน (Post –test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนเรียน (Post –test)

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 หลัง (E_2) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูก มีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

เกณฑ์ประสิทธิภาพมีหลายเกณฑ์ เช่น 75/75, 80/80, 90/90 และ 95/95 การตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้วิจัยแต่ไม่ควรตั้งไว้ต่ำเพราะเกณฑ์เท่าใดมักจะได้ผลตามนั้น โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งไว้ 75/75

จะเห็นได้ว่าการคำนวณหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนนี้เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ(Quality)ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ(Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนในที่นี้จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ(Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูก(Do the Thing Right)นั้นหมายถึงการ

เรียนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิผล (Effectiveness) ในความหมายของการทำที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (Get the Right Thing Done) หมายถึงผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจสั้นๆว่า “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

4. ขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพ

ฉลองชัย สุรวัฒนบูรณ์ (2542 : 49) กล่าวถึงขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อว่าจะต้องนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้สอนจริงเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วดำเนินการผลิตเป็นจำนวนมากหรือใช้สอนในชั้นเรียนตามปกติได้การทดลองมีขั้นตอนดังนี้

1. ทดลองกับผู้เรียน (แบบ 1 : 1 : 1) โดยทดลองใช้กับผู้เรียน 3 คนหรือกลุ่มละ 3 คน ซึ่งมีระดับความรู้ความสามารถอ่อน ปานกลางและเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. ทดลองกับผู้เรียนเป็นกลุ่ม (แบบ 2 : 2 : 2 หรือ 3 : 3 : 3) ตั้งแต่ 6 - 10 คนทั้งผู้เรียนที่เก่ง ปานกลางและอ่อน เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อแล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ทดลองภาคสนาม (แบบ 1 : 100) เป็นการทดลองกับนักเรียนทั้งชั้นหรือห้องเรียนเพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพและคุณภาพของเครื่องมือวัดผลประเมินผลแล้วปรับปรุงแก้ไขผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือต่ำกว่าเกณฑ์ได้ไม่เกินร้อยละ 2.50

5. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ

สมนึก ภัททิยานี. (2549 : 50) ได้กล่าวถึงคุณภาพของสื่อไว้ ดังนี้

5.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) หมายถึง ค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้หรือนวัตกรรมนั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยจะมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้อันเนื่องมาจากนวัตกรรมหรือแผนการเรียนรู้เป็นระยะๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยแบบฝึกทักษะการใช้ชุด การเรียนรู้หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X / N}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน หรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดของผู้เรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียน

5.2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) หมายถึง ค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้หรือนวัตกรรมนั้นสามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่

กำหนดไว้มากน้อยเพียงใดซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของนักเรียนทุกคนซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\Sigma X / N}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
ΣX แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
N แทน จำนวนผู้เรียน

เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้หรือนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข๓ลักษณะคือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อนั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์เป็นค่า ความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ ๒.๕ นั่นคือถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น

จากที่กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้มาตั้งแต่ต้นสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบหรือทดสอบคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขึ้นมาสำหรับทดสอบซึ่งสามารถทราบได้ว่าสื่อการเรียนรู้นั้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่สร้างขึ้นหรือไม่และผลที่เกิดจากการใช้สื่อการเรียนรู้นั้นมีคุณภาพต่อผู้เรียนมากน้อยเพียงใด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่คาดหวังไว้ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 224) ได้อธิบายว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากบุคคลที่มีประสบการณ์ในสิ่งนั้นโดยความรู้สึกนั้นเป็นความรู้สึกทางบวก

ประสาท อิศรปรีดา (2547 : 300) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าหมายถึงพลังที่เกิดจากพลังจิตซึ่งเป็นภาวะภายในที่กระตุ้นพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ

จิราภรณ์ หอมกลิ่น (2548 : 52) ได้อธิบายว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกภายในจิตใจของบุคลเมื่อได้รับการตอบสนองจากภายนอกตามความต้องการของตน

ลำดวน ศิริภักดิ์ (2548 : 53) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกสำนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมเชิงบวกและต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

ชวลิต ชูกำแพง (2551 : 107) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าคือความสนใจชื่นชอบและเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนาน และเพลิดเพลิน ตัวอย่าง เช่น ร้องรำทำเพลงกับคนอื่นด้วยความสนุกสนาน พอใจ สนุกกับบทบาทละครวิทยุโทรทัศน์ สนุกกับการสนทนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สนุกกับการเล่นเกมตัวเลข ฯลฯ การแสดงความสนุกสนานพึงพอใจนั้นบางคนจะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างเปิดเผยแต่บางคนอาจจะไม่แสดงให้เปิดเผยก็ได้ การประเมินด้านความพึงพอใจจึงต้องอาศัยความรอบคอบ

จากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกชอบสนใจหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในเชิงบวกสามารถส่งผลให้หรืองานนั้นๆประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการได้

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

แครทโวล และคณะ (อ้างอิงมาจากชวลิต ชูกำแพง. 2551 : 106–110) ได้จัดลำดับภาพของความรู้สึกโดยเริ่มจากความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) เจตคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) และการปรับตัว (Adjustment) สรุปเป็นความหมายที่สำคัญไว้ ดังนี้

1. การรับรู้ (Receiving) เป็นขั้นแรกของความรู้สึกเป็นการสัมผัสเบื้องต้นซึ่งแบ่งได้ 3 ขั้น คือ

1.1 การรู้จัก (Awareness) เป็นเพียงการสังเกตเห็นปรากฏนั้นโดยปราศจากความสนใจ เช่น รู้จักสี รูปร่าง การจัดอันดับ

1.2 ความเต็มใจในการรับรู้ (Willingness) เป็นเต็มใจและพอใจที่จะรับรู้ มีความอ่อนโยนต่อสิ่งที่พบเห็นแต่เป็นเพียงการบังคับใจเท่านั้น เช่น อดทนที่จะฟังอะไรให้จบ ยอมรับความแตกต่างของเชื้อชาติและวัฒนธรรม

1.3 ควบคุมหรือเลือกเอาใจใส่ (Controlled or Selected Attention) เป็นความรู้สึกที่บอกได้ว่าอะไรควรเอาใจใส่ เช่น ความรู้สึกชอบสิ่งนี้ อยากได้สิ่งนั้น ตั้งใจจะทำสิ่งนั้นอยากรู้สิ่งนี้

2. การตอบสนอง (Responding) เมื่อเลือกพอใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะเกิดความสนใจชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่นความรู้สึกนี้แบ่งได้ 3 ขั้นคือ

2.1 การยินยอมตอบสนอง (Acquiiescene in Responding) เป็นความรู้สึกเชื่อฟังหรือยินยอมที่จะทำตามแต่อาจยังไม่พอใจเท่าไร่นัก เช่น การตั้งใจบังคับตนเองให้ทำการบ้านให้เสร็จ

2.2 การเต็มใจตอบสนอง (Willingness to Respond) เป็นขั้นการร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจความร่วมมือทำตามความต้องการด้วยความสมัครใจ

2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Response) ความรู้สึกในขั้นนี้ลึกลงไปอีก เป็นการยินยอมแบบเต็มใจและพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานพอใจบางคนอาจแสดงออกอย่างเปิดเผย บางคนอาจจะไม่แสดงออกอย่างเปิดเผยการประเมินด้านความพึงพอใจจึงทำอย่างรอบคอบ

เฮอร์เบิร์ก (Herzberg. 1959 : 113–115 อ้างอิงมาจากเทวีวรรณ การปลูก. 2556 : 67) ได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า Motivation Higiene Theory ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมการทางาน 2 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factory) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงานการได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factory) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าอนาคตสถานะของอาชีพสภาพการทางาน เป็นต้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ การได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอนผู้ปกครองหรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียน

3. การสร้างความพึงพอใจในการเรียน

สมยศ นาวีการ (2544 : 119) ได้สรุปว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษาผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือร่วมกิจกรรม ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานที่มีความแตกต่างกัน 2 ลักษณะดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้การตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจ เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองดังนั้น ครูผู้สอนที่ต้องการให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้บรรลุตามจุดประสงค์ต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศสถานการณ์สื่อการสอนที่อำนวยต่อการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจทำกิจกรรมจนบรรลุตามจุดประสงค์

2. ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นำไปสู่ความพึงพอใจความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติกิจกรรมจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการจัดกิจกรรมที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนซึ่งแบ่งเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewords) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewords) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้เรียนได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้เรียนที่ถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องความยุติธรรมของผลตอบแทน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 265 - 267) ได้สรุปว่า การนำความรู้เรื่องเจตคติไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า การเรียนการสอนของนักเรียนในโรงเรียนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียนคือครู ตลอดจนเพื่อนักเรียนและสิ่งแวดล้อม

อื่นในโรงเรียน ครูต้องสร้างเจตคติในทางบวก ชักจูงใจนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของบทเรียน เห็นประโยชน์ที่ได้รับ โดยอาศัยทฤษฎีการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ดีมาใช้ ดังนี้

1. การให้การเสริมแรงแก่นักเรียนให้คำชมให้กำลังใจ

2. การให้การเรียนแบบเจตคติที่ดีโดยดูจากบุคคลสำคัญที่นักเรียนชื่นชอบ

3. การพิจารณาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเจตคติได้แก่ การให้ได้รับข่าวสารการสื่อความหมายในทางที่ดี

4. ครูช่วยสร้างสถานการณ์เมื่อต้องการเสริมเจตคติให้เข้มแข็งขึ้นจนกว่านักเรียนจะมีความรู้สึกร่วมด้วยและมีเจตคติที่ถูกต้องตามที่ครูต้องการ

5. การเปลี่ยนแปลงเจตคติของกลุ่มจะง่ายกว่าการเปลี่ยนทีละคนเพราะบุคคลจะชอบเลียนแบบเอาอย่างและต้องการเข้ากลุ่ม

6. หลักการและวิธีเปลี่ยนที่ต้องพิจารณาให้เหมาะสมเพราะสถานการณ์หนึ่งอาจไม่ได้ใช้กับสถานการณ์หนึ่ง

7. หาวิธีกระตุ้นให้นักเรียนอยากเปลี่ยนเจตคติโดยให้เขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลง

8. เจตคติที่ดีต่อตนเองโดยมีความรู้สึกเข้าใจในความสามารถของตนเองเป็นเรื่องที่ครูต้องสร้างให้เกิดแก่นักเรียนเพราะถ้านักเรียนมีเจตคติว่าตนเองมีความรู้ความสามารถก็จะมีความมั่นใจที่จะให้สำเร็จ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียน และผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมผู้เรียนได้ปฏิบัตินั้น ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิต ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนให้กับผู้เรียน

4. การวัดความพึงพอใจ

สรชัย พิศาลบุตร (2549 : 8-12) อธิบายว่าวิธีวัดความพึงพอใจโดยทั่วไปสามารถวัดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีวัดความพึงพอใจจากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ โดยวัดจากการสอบถามความคิดเป็นของผู้ใช้บริการที่เลือกมาเป็นตัวอย่างจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับบริการแต่ละด้าน และบริการรวมทุกด้านที่ได้รับจากผู้ให้บริการ โดยที่ผู้ใช้บริการจะต้องมีประสบการณ์ในการใช้บริการมาเป็นระยะเวลานานมากพอที่จะประเมินคุณภาพของบริการที่ได้รับในแต่ละด้านได้

2. วิธีวัดความพึงพอใจจากข้อมูลที่สามารถสะท้อนระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยวัดจากเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นสำหรับวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อบริการแต่ละด้าน และบริการรวมทุกด้านของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ เช่น การวัดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อความรวดเร็วในการให้บริการฝากหรือถอนเงินจากธนาคารเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการฝากหรือถอนเงินคือสอบถามระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ใช้บริการแต่ละรายได้รับบริการเสร็จ

ชวลิต ชูกำแพง (2551 : 112 – 113) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินด้านจิตพิสัยไว้ว่าหลายวิธีแต่ที่นิยมมีดังนี้

1. การสังเกต (Observation) โดยสังเกตการณ์พูดการกระทำของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องวัด

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้กับข้อเท็จจริง

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วน (Rating Scale) รูปแบบการวัดที่นิยมใช้คือมาตราส่วนประเมินค่าแบบของลิเคอร์ท (Likert)

รังสรรค์ โฉมยา (2553 : 112) ได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ว่าเป็นการวัดความรู้สึกความสนใจเจตคติความมั่นใจในตนเองการประเมินค่า ค่านิยมและอารมณ์

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 99-100) ได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดความพึงพอใจว่า การค้นหาว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด และคะแนนความพึงพอใจสามารถนำมาวิเคราะห์ได้โดยวิธีการทางสถิติ

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นการตรวจสอบทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้เครื่องมือหลายแบบ เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์และแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่าแบบของลิเคอร์ท (Likert) เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศวิต ฟักงาม (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างสื่อผสมเพื่อสอนคำพื้นฐานภาษาไทย นักเรียนชนเผ่าม้ง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ตะละ ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย การศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อประสมคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชนเผ่าม้ง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้าน แม่ตะละ ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมคำพื้นฐานภาษาไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอิสระเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ตะละ จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านรูปภาพ รองลงมาคือ ด้านตัวอักษร ด้านการใช้งาน และด้านเสียงเพลง เสียงบรรยาย ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านภาพที่น่าสนใจ มากที่สุด

แฮลาย ปรามวล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” สำหรับนักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิ และศูนย์การสอนภาษาไทยพุทธศาสนา และวัฒนธรรม

ไทย รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย จำนวน 30 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิและศูนย์ฯ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง“วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 86.93/81.66 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” อยู่ในระดับดี และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” อยู่ในระดับมาก

ปิลันธนา โต๊ะสิงห์ (2553 : บทคัดย่อ) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบแบบฝึกทักษะกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คนโรงเรียนบ้านเสียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/82.8 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าเท่ากับ 0.6019 3) นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบแบบฝึกทักษะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนหลังเรียนและหลังเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันแสดงว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ทั้งหมด 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบแบบฝึกทักษะมีพฤติกรรมการร่วมมือโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับดีและ 5) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสม และได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจนักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน และเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น

ธนาพร ธนสีลังกูร (2554 : บทคัดย่อ) การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบทีพีอาร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบทีพีอาร์ และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดประชาเกษม (ห้องเรียนเคลื่อนที่น้ำซุ้ม-ห้วยกว้าง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 8 คน ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.78 และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.13

ประนอม แดงงาม (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.42 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

การเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัชพร ครโสภา (2554 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงบาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.52/87.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีทักษะในการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด สืบสารภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด

สุนทยา คำมุงคุณ (2554 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านพะเนาว์ราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 22 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.77/82.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) หลังการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

รัชนี แซ่อึ้ง (2555 : บทคัดย่อ) เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบ่งเมืองเกษตรวิวัย” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 27 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) ประสิทธิภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบ่งเมืองเกษตรวิสัย”เท่ากับ 85.56/82.59 2) ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบ่งเมืองเกษตรวิสัย” มีดัชนีประสิทธิผลโดยรวมเท่ากับ 0.7886 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบ่งเมืองเกษตรวิสัย” โดยรวมมี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สัมฤทธิ์ บวรเกิด (2555 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านหนองต้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือ

ส่งเสริมการอ่าน เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.63/82.27 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7823 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อ การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมาก

เทวีวรรณ การปลูก (2556 : บทคัดย่อ) เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา และ 2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า 1) หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นแต่งเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ มีเนื้อหาประกอบด้วย เนื้อเรื่องเกี่ยวกับเมืองนครราชสีมา จำนวน 5 เรื่อง คำอธิบายและกิจกรรมท้ายเรื่อง 2) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมทุกด้าน โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 0.66 -1.00 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48 ถึง 4.83 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.68 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

พนารัตน์ จินดากูล (2557 : บทคัดย่อ) เรื่อง การสอนอ่านออกเสียงและการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9 จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะด้านการอ่านออกเสียงและการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9 ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 82.59/84.57 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียง และการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9 หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.22 คิดเป็นร้อยละ 45.55 และหลังการใช้แบบฝึกทักษะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.83 คิดเป็น ร้อยละ 84.57

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แอ๊ดคิมซัน (Adkinson. 2008 : unpaged, อ้างอิงมาจากสุนทยา คำมุงคุณ. 2554 : 78) ได้ศึกษาการเรียนแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Learning) มีผลกระทบต่อการเรียน และ

ทัศนคติของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายที่มีต่อทักษะการเปลี่ยนแปลงด้านคณิตศาสตร์ในห้องเรียนเพศเดียว และห้องเรียนรวมเพศหรือไม่ความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิธีการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับการเรียนรู้เป็นรายบุคคลตามปกติกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 และเกรด 5 ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าการใช้วิธีสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการใช้วิธีการสอนเป็นรายบุคคลตามปกติและมีทัศนคติตลอดจนปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาที่ได้เรียนรู้

สุกาน (Sukran. 2008 : 748 – 757, อ้างอิงมาจากสุนทยา คำมุงคุณ. 2554 : 79) ได้ทำการศึกษาจุดประสงค์ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยวิธีคู่ตรวจสอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาตุรกีศึกษา 3 ระดับในระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอฮาเทในภาคเรียนที่ 2 ระยะเวลา 7 สัปดาห์ปีการศึกษา 2006 – 2007 ในการศึกษาครั้งนี้ออกแบบการวิจัยโดยมีการควบคุมแบบทดสอบก่อนและหลังกลุ่มตัวอย่างทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยนักเรียนจานวน 64 คน ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านเพื่อความเข้าใจใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลกลวิธีแบบร่วมมือถูกนำมาใช้ในกลุ่มทดลองข้อมูลที่ใช้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้จากกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยวิธีคู่ตรวจสอบช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาตุรกีศึกษาเพิ่มขึ้น

แกรม (Graham. 2006 : unpaged, อ้างอิงมาจากสุนทยา คำมุงคุณ. 2554 : 79) ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยมีผลการศึกษาหลายเรื่องแสดงว่าการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลกระทบทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีการตรวจสอบห้องเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 ห้องเรียนเพื่อสำรวจการนำวิธีการเรียนรู้ แบบร่วมมือไปใช้การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสอบสวนกลยุทธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือที่ต่างกัน 3 กลยุทธ์ผลการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเพื่อกำหนดว่าวิธีการใดเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มากกว่ากันในวิชาเดียวกัน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT อย่างมีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีเจตคติและค่านิยมที่ดีงามต่อการเรียนภาษาไทย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนานไม่เกิดความเบื่อหน่ายส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเป้าหมาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้รายงานได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. วิธีการดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

แบบแผนการทดลอง

การศึกษานี้ใช้แบบแผนทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543 : 248 - 249) มีรูปแบบ ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T_1	X	T_1

T_1 = การทดสอบก่อนเรียน

X = การทำกิจกรรมระหว่างเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน

T_2 = การทดสอบหลังเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จำนวน 18 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลา 18 ชั่วโมง รวมการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง รวมเป็น 20 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นข้อสอบชนิดปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เล่ม ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามลำดับ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเราของ เทวีวรรณ การปลูก (2556 : 8 - 24) สัมฤทธิ์ บวรเกิด (2555 : 40 – 47) และ รัชนี แซ่อึ้ง (2555 : 28 - 36) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

3.1.2 ศึกษาเอกสารตำราเกี่ยวกับวิธีการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านและ เทคนิควิธีการเขียนหนังสือสำหรับเด็กของ ถวัล มาศจรัส (2546) จินตนา ใบกาซูยี (2542) สำลี รักสุทธี (2544) กุศยา แสงเดช (2545) และรังสิมันตุ์ ฉิมรักษ์ (2550) เพื่อกำหนดรูปแบบของหนังสือ

3.1.3 ศึกษาข้อมูลด้านเนื้อหาเกี่ยวกับอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลกจากเอกสารต่าง ๆ แล้วกำหนดเนื้อหาสาระ นำมาสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.1.4 กำหนดเค้าโครงเรื่องให้มีความน่าสนใจ โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้จิตวิทยาการอ่านแล้วตั้งชื่อเรื่อง โดยให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้และสอดคล้องกับโครงเรื่องตามลำดับคือ

3.1.4.1 ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดทักษะ

3.1.4.2 กำหนดแนวทางในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ดังนี้

1) ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
2) เนื้อหามีความยาวพอเหมาะกับช่วงความสนใจของนักเรียน

3) เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.1.5 สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับคำในมาตราตัวสะกดทั้ง 9 มาตราได้แก่ มาตราแม่ ก กา มาตราแม่ กก มาตราแม่กด มาตราแม่ กบ มาตราแม่ กง มาตราแม่ กน มาตราแม่ กม มาตราแม่ เกย มาตราแม่ เกอว จำนวน 9 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 ปีใหม่ม้งคงเอกลักษณ์ (มาตราแม่ ก กา)

เล่มที่ 2 หลักการปกครองท้องถิ่น (มาตราแม่ กก)

เล่มที่ 3 แดนดินภูหินร่องกล้า (มาตราแม่ กด)

เล่มที่ 4 ความเป็นมาชนชาติม้ง (มาตราแม่ กบ)

เล่มที่ 5 นิทานม้งคงเล่าขาน (มาตราแม่ กง)

เล่มที่ 6 ตำนานพ่อขุนบางกลางท่าว (มาตราแม่ กน)

เล่มที่ 7 บอกเรื่องราววิถีชีวิต (มาตราแม่ กม)

เล่มที่ 8 แนวคิดในศาสนาและความเชื่อ (มาตราแม่ เกย)

เล่มที่ 9 วัฒนธรรมเก่าชาวเชื้อนครไทย (มาตราแม่ เกอว)

ในแต่ละเล่มจะมีกิจกรรมให้นักเรียนฝึก จำนวน 6 กิจกรรม

3.1.6 นำหนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจแก้ไขความถูกต้องด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ และการจัดรูปเล่มพร้อมแบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ครอบคลุมองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน 6 ด้าน คือ

1. ลักษณะรูปเล่ม
2. เนื้อหาสาระ
3. การใช้ภาษาและภาพประกอบ
4. ความสอดคล้องของหนังสือ
5. คุณค่าของหนังสือ
6. การนำไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด เพื่อประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะให้ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 69 -71)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.51 – 5.00 คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.51 – 4.50 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.51 – 3.50 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 1.51 – 2.50 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00 – 1.50 คะแนน

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายสมปอง เกษประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2) นายภิเศก ขุ้นคีรี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

3) นางสาววัฒนา อ้นสอน ครูชำนาญการพิเศษ สาขาคณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านห้วยตีนตั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย

4) นายธนวัฒน์ วันรักชาติ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาไทย โรงเรียนบ้านท่าหินลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5) นางนิตญา สิงห์สถิตย์ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาไทย โรงเรียนบ้านห้วยตีนตั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จากการตรวจสอบหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 9 เล่ม ได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงและแก้ไขแต่ละเล่มโดยสรุปได้ ดังนี้

1) ขนาดของตัวอักษรควรปรับให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2) แบบอักษรอักษรชัดเจน อ่านง่าย

3) การจัดภาพให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและภาพควรเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

4) การใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องชัดเจนเข้าใจง่ายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

เมื่อได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วได้นำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมทำการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งจนถูกต้องสมบูรณ์

ผลการประเมินความเหมาะสม ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.87)

3.1.7 นำหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของสมนึก ภัททิยานี (2549 : 50) ตามขั้นตอน ดังนี้

1) การทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) ผู้รายงานได้ทำการทดลองเพื่อหาคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่

กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอนโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายใช้กับนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน ทำการจดบันทึกและแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปทดลองใช้ขั้นต่อไป

ในการทดลองผู้รายงานได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ปรากฏว่า มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 65.93/63.33 (ภาคผนวก ซ)

2) การทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) ทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้รายงานเป็นครูผู้สอนโดยใช้กับนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน โดยพบประเด็นที่ต้องปรับปรุง คือ กิจกรรมในแบบฝึกท้ายเล่มจำนวนข้อมากเกินไป ตัวอักษรมีขนาดเล็ก คำบางคำยากเกินไป ผู้รายงานจึงได้ปรับปรุงหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีข้อบกพร่องให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาด้านภาษา ขนาดตัวอักษร ความยากง่าย และความเหมาะสมของกิจกรรมท้ายเล่ม เพื่อเตรียมใช้ทดลองในครั้งต่อไป

ในการทดลองผู้รายงานได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ปรากฏว่า มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 76.13/73.33 (ภาคผนวก ซ)

3) การทดลองภาคสนาม (1 : 100) ผู้รายงานนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยนำหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการปรับปรุงจากการทดลองกลุ่มเล็กแล้ว โดยทดลองสอนเหมือนจริง ขณะทำการทดลองผู้รายงานได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลจากการสังเกตมาปรับปรุงหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพต่อไป

ในการทดลองผู้รายงานได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ปรากฏว่า มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 81.77/80.11 (ภาคผนวก ซ)

3.1.8 นำหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 19 คน

ในการทดลองผู้รายงานได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ปรากฏว่า มีค่า E_1/E_2 เท่ากับ 85.87/84.39 (ภาคผนวก ช)

3.2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 แผน ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตร ค้นคว้าข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คู่มือการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 : 7 - 47)

3.2.2 วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา โดยการทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งแนวคิด ขอบเขตของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาเป็นกรอบในการทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2.3 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ. (2545 : 67) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 : 46-47)

3.2.4 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการอ่านออกเสียงภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากเอกสารทั่วไปในแต่ละขั้นตอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรม วิธีวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 : 2-3)

3.2.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมเป็น 18 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 2 เรื่อง ปีใหม่ม้งคงเอกลักษณ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 - 4 เรื่อง หลักการปกครองท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 - 6 เรื่อง แดนดินภูหินร่องกล้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 - 8 เรื่อง ความเป็นมาชนชาติม้ง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 - 10 เรื่อง นิทานม้งคงเล่าขาน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 - 12 เรื่อง ตำนานพ่อขุนบางกลางท่าว
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 - 14 เรื่อง บอกเรื่องราววิถีชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 - 16 เรื่อง แนวคิดในศาสนาและความเชื่อ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 - 18 เรื่อง วัฒนธรรมเก่าชาวเชื้อนครไทย

3.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความถูกต้องของภาษา แล้วนำมาปรับปรุง

3.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ประเมินทั้ง 5 ท่าน ให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง โดยมีการปรับปรุงสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และระดับชั้นของนักเรียน

3.2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนให้ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 69 - 71)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.51	-	5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.51	-	4.50	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.51	-	3.50	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.51	-	2.50	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00	-	1.50	คะแนน

การประเมินระดับความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 ถือว่าอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผู้รายงานได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ช)

3.2.9 นำแผนการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มใหญ่นักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน แล้วดำเนินการทดลองตามลำดับขั้น เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.2.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ทดลองแล้วมาปรับปรุง แล้วพิมพ์เป็นฉบับจริงนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

3.3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อสอบชนิดปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 89 - 90)

3.3.2 ศึกษาหลักสูตรคู่มือการวัดผลประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

3.3.3 กำหนดเนื้อหาและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา

3.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อจะเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 30 ข้อ

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมในด้านประเด็นเนื้อหา การใช้ภาษา และเพื่อพิจารณาตัดสินว่า

ข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ดังกล่าวหรือไม่ โดยใช้สูตร IOC บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 63 - 65) และค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 จำนวน 60 ข้อ

3.3.6 นำข้อสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบแล้วนำไปทดลองสอบ (Try – out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 ซึ่งเคยเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาแล้วและมีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

3.3.7 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนน ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือเว้นว่างไว้ให้ 0 คะแนน แล้ววิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อมาหาค่าทางสถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.53–0.63 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.53 ขึ้นไป พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.53–0.63 มีดัชนีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53–0.80 (ดูรายละเอียดจากภาคผนวก ฉ)

3.3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.92 (ดูรายละเอียดจากภาคผนวก ฉ)

3.3.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ดูรายละเอียดภาคผนวก ค)

3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเราสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้รายงานได้ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากหนังสือวัดผลทางการศึกษาของ สมนึก ภัททิยานี (2553 : 98–99) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) โดยปรับปรุงมาจากแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ดังนั้นในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจผู้รายงาน แปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ข้อความเขียนในแง่ความรู้สึกความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะกระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. ข้อความจะต้องสั้นและเข้าใจง่ายและชัดเจน

3.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและเนื้อหาความเที่ยงตรงของภาษาเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ ตลอดจนความเหมาะสมในการใช้ภาษา จากนั้นบันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านของคำตอบแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะพฤติกรรม

3.4.4 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะ กลุ่มพฤติกรรมซึ่งพบว่ามีความสอดคล้อง 1.00 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ฎ)

3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเราสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และหาค่าเฉลี่ยได้ค่าเฉลี่ย 4.94 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ดูรายละเอียดภาคผนวก ฐ)

4. วิธีการดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มเป้าหมายได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้รายงานเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้เวลาสอน 18 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน มีรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre–test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ จำนวน 19 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2. ดำเนินการทดลองสอน โดยผู้รายงานทำการสอนด้วยตนเอง โดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 18 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง ประกอบการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่มที่ 1 ถึงเล่มที่ 9 ตามลำดับ ครูบันทึกผลการใช้โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกท้ายเล่ม จำนวน 6 กิจกรรมของหนังสือส่งเสริมการอ่านของแต่ละเล่มทั้ง 9 เล่ม

3. ทดสอบหลังเรียน (Post–test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และบันทึกผลคะแนนที่ได้สำหรับวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อตรวจสอบการพัฒนาการอ่านออกเสียงภาษาไทย

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริม การอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ เก็บผลมาสรุป

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 โดยใช้เวลาในการทดลอง 18 ชั่วโมง รวมทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมงและทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง รายละเอียดปรากฏ ตามตาราง

ตาราง 2 แสดงตารางการฝึกการอ่านออกเสียงจากหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ

วัน / เดือน / ปี	แผนการเรียนรู้ที่ /เรื่อง	เวลา
9 พฤศจิกายน 2558	ปฐมนิเทศ/ทดสอบก่อนเรียน	10.00 – 11.00 น.
10 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 1 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ ก กา)	10.00 – 11.00 น.
11 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 1 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ ก กา)	10.00 – 11.00 น.
12 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กก)	10.00 – 11.00 น.

13 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กก)	10.00 – 11.00 น.
16 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 3 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กด)	10.00 – 11.00 น.
17 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 3 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กด)	10.00 – 11.00 น.
18 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 4 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กบ)	10.00 – 11.00 น.
19 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 4 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กบ)	10.00 – 11.00 น.

ตาราง 2 แสดงตารางการฝึกการอ่านออกเสียงจากหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ (ต่อ)

วัน / เดือน / ปี	**แผนการเรียนรู้ที่ /เรื่อง**	**เวลา**
20 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 5 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กง)	10.00 – 11.00 น.
23 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 5 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กง)	10.00 – 11.00 น.
24 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 6 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กน)	10.00 – 11.00 น.
25 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 6 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กน)	10.00 – 11.00 น.
26 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 7 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กม)	10.00 – 11.00 น.

27 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 7 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ กม)	10.00 – 11.00 น.
30 พฤศจิกายน 2558	เล่มที่ 8 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ เกย)	10.00 – 11.00 น.
1 ธันวาคม 2558	เล่มที่ 8 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ เกย)	10.00 – 11.00 น.

ตาราง 2 แสดงตารางการฝึกการอ่านออกเสียงจากหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ (ต่อ)

วัน / เดือน / ปี	**แผนการเรียนรู้ที่ /เรื่อง**	**เวลา**
2 ธันวาคม 2558	เล่มที่ 9 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ เกอว)	10.00 – 11.00 น.
3 ธันวาคม 2558	เล่มที่ 9 หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง (มาตราตัวสะกดแม่ เกอว)	10.00 – 11.00 น.
4 ธันวาคม 2558	ทดสอบหลังเรียน	10.00 – 11.00 น.
20 วัน	20 แผนการเรียนรู้	20 ชั่วโมง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปฝึกกับนักเรียน ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การฝึกกิจกรรมแต่ละเล่ม

2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนก่อนและหลังเรียน

3. หาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทยaชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้รายงานใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 104)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 105)

$$\overline{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

2. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 81)

$$\mathbf{p} = \frac{\mathbf{R}}{\mathbf{N}}$$

เมื่อ p แทน ระดับความยาก
R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของ Brennan บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

2.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ของโลเวทท์ (Lovett) บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 96)

$$\Gamma_{cc} = 1 - \frac{k\sum X_i - \sum X^2{}_i}{(k-l)\sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
k แทน จำนวนข้อสอบ
X_i แทน คะแนนของแต่ละคน
C^2 แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

2.3 การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีของ Rovinelli และ Hambleton บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 63 – 65)

ใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

X แทน ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

$\sum$ แทน ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

3.1 หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยใช้สูตร E_1/E_2 เผชิญ กิจระการ. (2544 : 49 - 51)

สูตร 1 $$E_1 = \frac{\sum X / N}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่ได้จากการทำหนังสือส่งเสริมการอ่านและแบบทดสอบย่อย

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนและแบบประเมินผลงานระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนและแบบประเมินผลงานระหว่างเรียนทุกเรื่องรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียน

สูตร 2 $$E_2 = \frac{\sum X / N}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน

N แทน จำนวนผู้เรียน

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t–test แบบ Dependent Samples ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543 : 10) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - \left(\sum D\right)^2}{n-1}}}$$

df = n-1

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

df แทน ชั้นของความอิสระ (Degrees of Freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ครั้งนี้ ผู้รายงานได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E_1/E_2)

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E_1/E_2)

จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ด้วยค่า E_1/E_2 ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ จำนวน 19 คน ได้ผลดังตาราง

ตาราง 3 แสดงค่าคะแนนและผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนและหลังเรียน

รายการ	**คะแนนประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ฯระหว่างเรียน (E_1)**	**คะแนนประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านฯแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)**
คะแนนรวมของการทดลอง	8810	481
คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบ	463.68	25.32
คะแนนเต็มของการตอบคำถาม	540	30
ค่าประสิทธิภาพ	85.87	84.39

จากตาราง 3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่าได้ค่า E_1/E_2 จากหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง เป็น 85.87/84.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ตั้งไว้ แสดงว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง มีประสิทธิภาพของกระบวนการการตอบคำถามในแบบฝึกทักษะของระหว่างเรียน และประสิทธิภาพภายหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2567 ที่เรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

จากการวิเคราะห์การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการทดสอบวัดผลการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ จำนวน 19 คน โดยให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ผลการทดสอบ ดังตาราง

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	n	$\overline{X}$	S.D.	d	$S.D._d$	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	19	17.26	3.31	8.05	3.41	10.30*	0.0000
หลังเรียน	19	25.32	1.16				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 คน มีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.26 คะแนน และคะแนนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.32 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาได้กำหนดการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังตารางนี้

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการประเมิน	($\overline{X}$)	($S.D.$)	ระดับความพึงพอใจ
1.	ขนาด รูปเล่ม อักษรเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	4.89	0.32	มากที่สุด
3.	เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม	4.89	0.32	มากที่สุด
4.	เนื้อหาไม่ยาก ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้น	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน	4.95	0.23	มากที่สุด
7.	ผู้เรียนสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่อ่าน	4.89	0.32	มากที่สุด
8.	ผู้เรียนอ่านแล้วจับใจความได้	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	ผู้เรียนเล่าเรื่องที่อ่านได้อย่างมั่นใจ	4.84	0.37	มากที่สุด
10.	นำความรู้ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้กับตนเอง	4.89	0.32	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		**4.94**	**0.19**	**มากที่สุด**

จากตาราง 5 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าโดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LTกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้รายงานได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผล

1. ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 เล่ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีค่าเท่ากับ 85.87 และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 84.39 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เล่ม โดยรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/84.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.94 ,S.D. = 0.19)

อภิปรายผล

ผลการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างเรียนหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียง ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีค่าเท่ากับ 85.87 และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 84.39 ในภาพรวมมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/84.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนของการสร้างและการพัฒนาที่เป็นระบบโดยเริ่มต้นจากการศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ทำการวิเคราะห์ปัญหาการอ่านออกเสียง ทำการจำแนกคำ และเรื่องที่นักเรียนมักอ่านผิด ศึกษาเนื้อหาความรู้ แล้วนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำการศึกษาวิธีการ และรูปแบบการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี กำหนดรูปแบบของกิจกรรมท้ายบทในแต่ละเล่มอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งแต่ละเล่มมีเนื้อหาสาระให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน และมีแบบฝึกทักษะให้นักเรียนได้ปฏิบัติพร้อมเฉลยแบบฝึก เมื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหัวข้อที่กำหนดแล้ว ผู้รายงานได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการด้านการเรียนการสอนภาษาไทยตรวจสอบคุณภาพเนื้อหา สำนวนภาษาและความถูกต้องทำการปรับปรุง และแก้ไขจนได้หนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และนำไปหาประสิทธิภาพในลำดับต่อไป ซึ่งผู้รายงานได้นำไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของ สมนึก ภัททิยธนี (2559 : 50) นั่นคือการหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม นำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุง และแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้มั่นใจได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทยที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้พัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับคำกล่าวของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2546 : 101-102) ที่กล่าวว่าเมื่อสร้างสื่อหรือชุดการเรียนเสร็จแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพเพื่อเป็นหลักประกันว่าสื่อหรือชุดการเรียนนั้นมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนี แซ่อึ้ง (2555 : 94) เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบิ่งเมืองเกษตรวิสัย” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 27 คน พบว่า ประสิทธิภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง “เบิ่งเมืองเกษตรวิสัย” เท่ากับ 85.56/82.59 สอดคล้องกับพนารัตน์ จินดากูล (2557 : 58-59) ได้ทำวิจัยเรื่องการสอนอ่านออกเสียงและการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไลออนส์ มหาจักร 9 จำนวน 18 คน พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะด้านการอ่านออกเสียงและการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 82.59/84.57 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ บวรเกิด (2555 : 87) เรื่องการจัดกิจกรรม การเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านหนองต้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน พบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง การอ่านและเขียนคำ

ควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.63/82.27 สอดคล้องกับ รัชพร ครโสภา (2554 :122) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น เรณูนคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงบาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 14 คน พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.52/87.50 สอดคล้องกับ แฮลาย ปรามวล (2552 : 70) ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” สำหรับนักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิและศูนย์การสอนภาษาไทย พุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย จำนวน 30 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิและศูนย์ฯ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 86.93/81.66 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 17.26 สูงกว่าก่อนเรียนและมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 25.32 เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ บวรเกิด (2555 : บทคัดย่อ) เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านหนองต้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ รัชพร ครโสภา (2554 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงบาก จำนวน 14 คน พบว่านักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีทักษะในการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ แฮลาย ปรามวล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “วิถีชีวิตไทยในกลันตัน” สำหรับนักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิและศูนย์การสอนภาษาไทย พุทธศาสนาและวัฒนธรรม

ไทย รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย จำนวน 30 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิและศูนย์ฯ จำนวน 10 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับประนอม แดงงาม (2554 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ผ่านการหาคุณภาพอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือ โดยการนำไปให้ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบในเรื่องของความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเรื่องเวลา และภาษาที่ใช้นำข้อบกพร่องที่พบแก้ไขปรับปรุงด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชุดท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เทวีวรรณ การปลูก (2556 : บทคัดย่อ) เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48 ถึง 4.83 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับ รัชพร ครโสภา (2554 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงบาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 14 คน พบว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศวิต ฟักงาม (2552 : บทคัดย่อ) เรื่อง การสร้างสื่อผสมเพื่อสอนคำพื้นฐานภาษาไทย นักเรียนชนเผ่าม้ง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ตะละตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านรูปภาพ รองลงมาคือ ด้านตัวอักษร ด้านการใช้งาน และด้านเสียงเพลงเสียงบรรยาย ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านภาพที่น่าสนใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหนังสือให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถเสนอแนะให้ผู้เรียนใช้หนังสือได้ถูกต้อง

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจกับเทคนิคและวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) ให้ชัดเจนรวมทั้งการจัดเตรียมหนังสือส่งเสริมการอ่านและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ

1.3 ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มครูกำชับเรื่องเวลาและกระบวนการกลุ่มการช่วยเหลือกันในกลุ่ม ความรับผิดชอบ และความถูกต้อง ความสะอาดเรียบร้อยของผลงานเพื่อเป็นการสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน

1.4 ควรมีการเสริมแรง เช่น กล่าวคำชมเชย หรือการให้รางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ไม่ควรให้พร่ำเพรื่อจนเกินไป ตลอดจนการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบันทึกผลคะแนนการทำกิจกรรมและแบบทดสอบ ซึ่งเป็นวิธีการเสริมแรงอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนอยากพัฒนาตนเองให้ได้คะแนนมากขึ้น

1.5 ครูควรแจ้งผลการตรวจแบบฝึกทักษะท้ายเล่มแต่ละเล่มให้นักเรียนทราบทันทีเพื่อให้นักเรียนทราบผลสำเร็จและข้อบกพร่องของตนเอง เป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.6 ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการและการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ไปดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมตามธรรมชาติของแต่ละวิชา

1.7 การใช้หนังสือนอกจากใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้วยังสามารถนำหนังสือไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับการเขียน การฟัง การดูและการพูด เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์และเป็นไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านควรคำนึงถึงคุณภาพของการพิมพ์ เช่น ตัวอักษร ปกกระดาษ ภาพประกอบ ซึ่งควรมีความสวยงามสร้างสรรค์ ชัดเจน สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่องเพื่อให้ส่วนประกอบของหนังสือได้มาตรฐาน

2.2 ครูควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือส่งเสริมการอ่านรูปแบบบทเรียนการ์ตูนเป็นต้น

2.3 ครูควรนำแนวทางการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้ในการพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้เนื้อหาในเรื่องอื่นๆต่อไป

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

_____. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

กลิ่น สระทองเนียม. “การอ่านเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ตลอดชีวิตแต่ทำไมคนไทยไม่ชอบอ่านหนังสือ,” **ประชาศึกษา**. 53(1) : 25 : ตุลาคม-พฤศจิกายน, 2545.

กองเทพ เคลือบพนิชกุล. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2542.

กุศยา แสงเดช. **หนังสือส่งเสริมการอ่าน**.กรุงเทพมหานคร : แม็ค, 2545.

ไขศรี จิตสำราญและคณะ . **ศึกษาความเป็นมาและความเชื่อที่ปรากฏในลายปักบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์.**ปริญญาศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.

จักรภัทร พงศ์ภัทระ. **คู่มือการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ตามความต้องการของท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร, 2546

จินตนา ใบกาซูยี. **เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก**.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

_____ . **หลักเกณฑ์ในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ใน เอกสารประกอบการประชุมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม.** กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ, 2547.

จิราภรณ์ หอมกลิ่น. **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

บรรณานุกรม(ต่อ)

จุฑามาศ ชัยสงคราม. **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

จุลจิรา บุญมากและคณะ. **คติชนม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2547.

ฉลองชัย สุรวัฒนบูรณ์. **การเลือกและการใช้สื่อการสอน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน์. **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี, 2547.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน.**กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาคาร, 2542.

_____. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โสภณการพิมพ์, 2545.

ชวลิต ชูกำแพง. **การประเมินการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.

ชัยยงค์ พรมหมวงศ์. **แผนการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร:สุวีริยาสาส์น, 2546.

ชาญชัย ยมดิษฐ์. **เทคนิคและวิธีสอนร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : หลักพิมพ์, 2548.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. **การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ , 2552.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพและประภาศรี สีหอำไพ. **ปัญหาภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร :คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ถวัลย์ มาศจรัส. **การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2546.

ถวัลย์ มาศจรัสและบรรพต เจนสุวรรณ์. **นวัตกรรมการศึกษาชุดหนังสือการ์ตูนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร :ธารอักษร, 2547.

บรรณานุกรม(ต่อ)

ทิพวรรณ เอี่ยมจันทร์ . **ภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์พืชสมุนไพรของชาวมัง ในตำบลบอภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก.** วิทยานิพนธปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม คณะเกษตรศาสตร ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดลอม มหาวิทยาลัยนเรศวร. Albuquerque, U.P., Ramos, M.A. & Melo, J.G. 2012. 2549.

ทิศนา แขมมณี. **กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร : นิธิแอดเวอร์ไทซิ่งกรุ๊ฟ, 2545.

_____ . **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เทวีวรรณ การปลูก. **การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2556.

ธนาพร ธนสีลังกูร. **การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่าม้ง โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบทีพีอาร์.**วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.

ธีรวุฒิ โศภิษฐิกุล.**การร่วมมือกันเรียนรู้**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

นพวรรณ ศิริเวชกุลและปานบุญ ศิริเวช**กุล. เรื่องสั้นสำหรับเด็กและเยาวชน.** กรุงเทพมหานคร : แม็ค, 2546.

บันลือ พฤกษะวัน. **วรรณกรรมกับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

_____.**ภาษาไทยที่ถูกลืม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2545.

_____.**การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2553.

ประนอม แดงงาม. **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554.

ประสาท อิศรปรีดา. **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม : โครงการตำรา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

ประสิทธิ์ ลีปรีชา. **การสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง.** ในวาทกรรมอัตลักษณ์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2548.

บรรณานุกรม(ต่อ)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมสื่อ, 2546.

ปิลันธนา โต๊ะสิงห์. **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบแบบฝึกทักษะ**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

เผชิญ กิจระการ. "การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2)" **การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 7(7) : 44-51 ; กรกฎาคม, 2544.

พนารัตน์ จินดากูล. **การสอนอ่านออกเสียงและการเขียนคำในมาตราตัวสะกด แม่กก แม่กด แม่กบ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไลออนส์มหาจักร 9**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, /2557.

พระวิชชุพงศ์ แซ่หยาง. **ศึกษาความเป็นมาและความเชื่อมั่นที่ปรากฏในลายปักบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านห้วยทรายเหนือ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง มหาวิทยาลัยนเรศวร.,พิษณุโลก, 2552.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **เอกสารการสอนชุดการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) เล่ม 1 หน่วยที่ 1-8**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

รังสรรค์ โฉมยา. **จิตวิทยา :พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

รังสิมันตุ์ ฉิมรักษ์. **การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2550.

รัชนี แซ่อึ้ง. **การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง "เบิ่งเมืองเกษตรวิสัย"**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาภาษาไทย). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.

รัชพร ครโสภา. **การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรณูนคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2554.

โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ. **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ**. พิษณุโลก : ม.ป.ท., 2555.เอกสารอัดสำเนา.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.

บรรณานุกรม(ต่อ)

ลำดวน ศิริภักดิ์. **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเบญจขันธ์เรื่องการสะกดคำและแจกลูกคำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**.การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

วรรณี โสมประยูร**. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

_____. **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ, 2553.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

วิมลรัตน์ สุนทร**โรจน์. เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย.** มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

_____.**สัมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร :ช้างทอง, 2547.

ศวิต ฟักงาม. **การสร้างสื่อผสมเพื่อสอนคำพื้นฐานภาษาไทย นักเรียนชนเผ่าม้ง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ตะละ ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(ประถมศึกษา). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3, 2553.

สมนึก ภัททิยานี. **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

สมบัติ การจนารักพงศ์.**คู่มือการประเมินทักษะการคิด.** กรุงเทพมหานคร :ธารอักษร, 2547.

สมพร แพ่งพิพัฒน์. **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น**. กรุงเทพมหานคร :โอเดียนสโตร์, 2547.

สมยศ นาวีการ. **การบริหาร : คู่มือแบบทดสอบ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :บรรณกิจ, 2544.

สรชัย พิศาลบุตร. **สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการทำได้ง่ายนิดเดียว**. กรุงเทพมหานคร : จูนพับ, 2549.

บรรณานุกรม(ต่อ)

สัมพันธ์ วงษ์ดี. **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือในรายวิชาดนตรีพื้นฐาน นาฏศิลป์ และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (สาขาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สัมฤทธิ์ บวรเกิด. **การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,2555.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

สำลี รักสุทธี. **ทางก้าวสู่ครูมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร :พัฒนาศึกษา, 2544.

สุนทยา คำมุงคุณ. **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,2554.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

_____.**หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. **คามเคลื่อนไหวการปฏิรูปการศึกษารอบโลก ฉบับที่ 1 เมษายน-พฤษภาคม.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. **ทักษะการอ่านการคิดวิเคราะห์การเขียน**. กรุงเทพมหานคร : เฟื่องฟ้า, 2551.

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. **19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพมหานคร :ภาพพิมพ์, 2546.

เสาวนีย์ แถวนาชุม. **ผลของการอ่านและเขียนสะกดคำด้วยการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. การค้นคว้าอิสระกศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

บรรณานุกรม(ต่อ)

อารีย์ พันธุ์มณี. **ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์**.กรุงเทพมหานคร : ใยไหม, 2545.

แฮลาย ปรามวล. **การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง "วิถีชีวิตไทยในกลันตัน" สำหรับนักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2553.